National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
L

National Library
Bibliothèque Nationale
APR 1 1985

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 20 (3133) XXXIV aastakäik | Teisipäeval, 12. märtsil 1985 — Tuesday, March 12, 1985 | Üksiknumbri hind 70 centi

Nõupidamine Ottawa konverentsi eeltööde asjus

Eestlasi esindas EKN esimees Laas Leivat

EKN Informatsioon — Möödunud nädalal toimus Ottawas järjekordne Balti Õhtu. Õhtune koosviibimine parlamendiliikmetega moodustas aga ainult ühe osa kahe-päevalisest programmist Ottawas, mis kujunes osavõtjatele väga intensiivseks koosolekutest ja konverentsidest osavõtmiseks.

Teisipäeval, 26. veebruaril toimus välisministeeriumi juures päevapikkune konverents, mis oli kokku kutsutud Kanada Helsingi kokkuleppe saadiku Harry Jay poolt. Koos oli 50 osavõtjat, neist 15 välisministeeriumi ametnikke, ülejäänud etniliste ja teiste organisatsioonide esindajad. Eestlastest oli kohal Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimees Laas Leivat, lätlastest dr. Lennarts Lukss ja Talivaldis Kronbergs, leedulastest Joana Kuras-Lasys. Poliitikutest olid kohal senaatorid Paul Yuzyk, Stanley Haidasz ja Jerry Grafstein, parlamendiliikmed David Kilgour, Alex Kindy ja välisminister Joe Clark. Arutamisel oli tulevane Helsingi inimõiguste konverents Ottawas, mis toimub maikuul.

Avasõnas ja tervituses ütles välisminister Joe Clark, et tema ja välisministeeriumi hoiaku väljendus inimõiguste konverentsil on tagasihoidlik, kuna Kanada on selle konverentsi korraldaja, mistõttu ei otsita Kanada poolt alustatud konfrontatsiooni N. Liiduga.

Clark aga lisas, et Kanada sihiks on siiski taotleda konkreetseid tulemusi inimõiguste pinnal, kuid eragruppidele ei anta pealtvaataja staatust.

Helsingi järelvalvekomitee suhtes ta kordas seda, mida räägiti mõne nädala eest toimunud koosolekul Ikestatud Rahvaste ehk Seitsme Rahvusgrupiga, kus öeldi et kavas on ajutise komitee asutamine, mis hiljem kujundatakse permanentseks komiteeks.

Järgmiseks kõnelejaks oli Robert Middleton, välisministeeriumi juures oleva Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni osakonna direktor, kes andis lühiülevaate ÜRO juures asuvate inimõiguste küsimustega tegelevate osakondade ja komiteede tegevusest ning vastavatest rahvusvahelistest kokkulepetest inimõiguste küsimuses.

Talle järgnes Derek Fraser, kes on teeninud Moskva saatkonnas, muuseas on ka külastanud Tallinna ja on praegu välisministeeriumi juures N. Liidu ja Ida-Euroopa osakonna direktoriks. Fraser ütles, et N. Liidus on inimõiguste olukord aina halvenenud ja et Andropovi ajast peale on taastatud peaaegu stalinistlik ideoloogiline ditsipliin.

Lõpetades ütles ta, et ta on pessimistlik, et inimõiguste olukord N. Liidus võiks kunagi paraneda.

Järgmisena võttis sõna Martin Low, kes on nõuandjaks inimõiguste osakonnas kohtuministeeriumi juures. Tema esitas neid võimalikke argumente, mida N. Liit võiks esitada Ottawa konverentsil. Näiteks, käitumine kanada indiaanlastega, jaapanlaste vahistamine Teise maailmasõja ajal, Trudeau poolt kasutatud War Measures Act Quebec'i kriisi ajal ja huvitavalt ka seda, et Kanadal puudub seadus, mis keelaks sõja propaganda levitamist, eriti N. Liidu vastu.

Harry Jay ametlik tiitel on Canadian Ambassador to the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE). Tema võttis viimasena sõna,

andes üldise ülevaate Kanada osavõtust ja etevalmistustest Ottawa konverentsiks.

Järgnes diskussioon. Etniliste gruppide kõrval võtsid sõna teiste hulgas Canadian Labour Congress, Amnesty International, Canadian Bar Association ja Canadian Council of Churches esindajad. Sõna võttis ka inimõiguste küsimuses kohtunik Jules Deschene, kes on äsja loodud sõjakurjategijate uurimiskomisjoni esimees. Ta ei puudutanud sõjakurjategijate küsimust.

Liibanonlased provotseerivad vahejuhtumeid

JERUUSALEMM — Iisrael kutsus kokku välisriikide diplomaadid ja seletas neile oma range liibanoni partisanide vastase võitluse põhjusi, süüdistades Liibanóni presidenti Amin Gemayelit, kes on provotseerinud üha tihedamini vägivallaaktsioone.

Iisrael on nõudnud, et USA paneks veto igale ÜRO julgeolekunõukogu resolutsioonile, millega mõistetakse hukka Iisraeli aktsioone Liibanonis, kuid pole saanud veel kinnitavat vastust Washingtonist.

Hävitav pommiplahvatus Beirutis

BEIRUT — Tugev autosse asetatud pomm lõhkes õhtuhämaruses Lääne-Beirutis shiite muhameedlaste juhi kodu läheduses, surmates ligi sada inimest ja vigastades üle 250. Surmaohvrite arv arvatakse suurenevat, kuna neid tuuakse pidevalt rusude alt välja. Suur ohvrite arv olenes palveajast, mil palvetajad täitsid moshee. Ükski grupp pole atakki omaks võtnud, kuid muhameedlaste juhid süüdistavat Iisraeli kättemaksuks möeldud rünnaku pärast. Iisrael ei kommenteerinud esialgul süüdistust, kuid eitas hiljem.

Shultz blokeeris laenu Nikaraaguale

WASHINGTON — USA välisminister George Shultz blokeeris 58 miljon dollarilise laenu Nikaraaguale, mida see nõudis Inter-American Development Bank'ilt, kuna sandinistide valitsus võivat seda raha kasutada agressiooni finantseerimiseks naabrite vastu. Lisaks arvas Shultz, et Nikaraagua teostab mittesobivat majanduspoliitikat. USA ametivõimud, kes tahtsid jääda anonüümseks ütlesid, et Shultzi isiklik vahelesekkumine selles asjas on ebatavaline.

Toronto eesti täienduskeskkooli laulugrupp, kes Tiia Pihla juhatusel laulsid omaloomingu õhtul. Pildil vasakult Monika Roose, Pia Metsala, Riina Kindlam, Tiia Pihl, Liisa Soots, Lisa Kald, Rita Lees ja Kadri Nõmmik. Foto: Vaba Eestlane

TSHERNENKO SURNUD

Mihhail Gorbatshov võimalik järglane

MOSKVA — Moskva raadiojaam hakkas pühapäeval mängima leinamuusikat, Kommunistliku Keskkomitee hoone tuled hakkasid põlema enne koitu, kui kuuldused hakkasid levima, et N. Liidu president ja kommunistliku partei juht Konstantin Tshernenko on surnud.

Kuuldused said veelgi enam tuld kui USA's viibiv kõrgem nõukogude delegatsioon ootamatult lahkus San Fransiscost enne nende ettenähtud aega. Samuti kutsuti tagasi poliitbüroo liige Vitali Vorotnikov, kes oli külaskäigul Jugoslaavias.

Genfist saadud teateil oli üks ameerika diplomaat ütelnud,

et USA presidendiabi George Bush oli saanud kinnitamatu teate, et Tshernenko oli surnud.

Esmaspäeva hommikul tegi Tass siiski teatavaks, et N. Liidu juht 73-aastane Konstantin Tshernenko oli surnud „tõsise haiguse tagajärjel". Matuse korraldamine oli antud 53-aastase poliitbüroo liikme Mihhail Gorbatshovi korraldada. Viimaine ülesanne on siiani olnud märgiks, et matuse korraldamisega koos on lahendatud ka järglase valik, mida siiani siiski pole kinnitatud.

Sõjategevus elavnes Iraagi ja Iraani vahel

NIKOSIA — Vähemalt 400 iraanlast said surma ja haavata, kui Iraagi sõjalennukid pommitasid nelja linna, teatasid iraanlased. Iraan teostas kohe kättemaksurünnagu Iraagi lõunasosas oleva Basra sadama vastu. Mõlemad poolel väidavad, et nad on valmis tsiviilisikute vastu tehtavate rünnakute lõpetamiseks kui ka teine pool sama teeks.

Mitmeid nõupidamisi Ottawas

N. Liidu poolt esitatud sõjakurjategijate nimekirjas ei olnud eestlasi

26. veebruari õhtul toimus Ottawas teine koosviibimine eestlaste, lätlaste ja leedulaste keskorganisatsioonide esimeeste, parlamendiliikmete ja välisministeeriumi esindajate vahel parlamendi restoranis.

Balti keskorganisatsioonide esimehed Leivat, Kronbergs ja Algis Pacevicius olid kohal. Samuti võtsid osa kohaliku Balti Liidu esindajad W. Pent, J. Denys ja Z. Andersons. Poliitikutest olid Michael Wilson, Stanley Haidasz, Paul Yuzyk, Fred King ja Barbara Collins (mõlemad Vancouveri piirkonnast) ja John Oostrom.

Diskussioon oli informaalne ja kuna arusaamine osavõtjatel mõlemil poolel oli, et jutuajamine jääb kinniseks kasutamiseks, oli diskussioon ka väga avameelne.

Arutusele tuli Balti konsulite küsimus, sõjakurjategijate uurimine ja teised delikaatsed teemad.

Kolmapäeva hommikul kell üheksa toimus koosolek parlamendiliikme David Kilgour'iga. Eestlastest olid kohal Laas Leivat, Mati Epner ja Mehis Vahtra, samuti lätlaste ja leedulaste esindajad. Kilgour'iga arutati sõjakurjategijate küsimust, kuna ülemprokurör Elmar MacKay viibis sel ajal välismaal. Kilgour on olnud tegev pikemat aega inimõiguste küsimustes ja on kõnelenud Balti Liidu Montreali osakonna üritusel. Samuti on ta Parliamentary Group on Soviet Jewry esimees.

Huvitav on märkida, et Kilgour oli päev varem külastanud mõnede kolleegidega N. Liidu saatkonda, et arutada N. Liidu saadikuga juutide väljapääsu probleeme.

Küsimise peale oli saadik ka üle andnud nimekirja N. Liidu poolt süüdistatud Kanadas elunevate sõjakurjategijate üle.

Seda nimekirja näitas Kilgour ka Balti Liidu esindajatele. Kolmekümneseitsmest nimest olid kõik vene või ukraina päritoluga isikud, väljaarvatud üks lätlane, kes suri juba 1982. aastal.

Diskussioon Kilgour'iga oli otsekohene ja produktiivne. Lootus on edaspidiseks koostööks selle vastutuleliku parlamendiliikmega.

Kilgouri koosolekule järgnes koosolek välisministeeriumis Derek Fraser'iga ja teiste N. Liidu ja Ida-Euroopa osakonna ametnikega. Eestlastest võttis jällegi osa EKN esimees Leivat, EKN välispoliitilise komisjoni esimees Mati Epner, Udo Petersoo ja Mehis Vahtra. Diskussioon oli välisministeeriumi nõudel kinnine.

Arutati praegust olukorda Balti riikides, uusi seadusi Balti riikides, mis aina enam rõhuvad alla inimõiguseid ja nende õiguste taotlemist, Balti konsulite küsimust ja Ottawa inimõiguste konverentsi.

Välisministeerium teatas, et 1984. a. oli ainult 35 perekondade taasühendamist Kanada ja N. Liidu vahel. Nendest oli kahel juhul välisministeerium otseselt seotud. Kolmekümneviiest ei olnud ükski Balti riikidest. Koosolek kestis ligi kaks tundi.

Õhtul toimus Balti Õhtu rohke osavõtuga nii baltlaste kui ka külaliste näol. Peakõnelejaks oli finantsminister Michael Wilson. Õhtule järgnes seltskondlik koosviibimine senaator Stanley Haidasz'i büroo ruumides.

Ei saa nimetamata jätta, et kolmapäeval peale lõunat tutvustati Balti konsuleid alamkojas.

Selle viis läbi David Kilgour spiiker John Bosley nõusolekuga.

Tutvustamine toimus Balti Liidu esindajate soovil.

Kahe päeva jooksul pidas Balti Liit ka kaks omavahelist koosolekut, kus arutati mh. võimalikke aktsioone seoses Ottawa inimõiguste konverentsiga. Neid demonstratsiooni ja aktsioonide kavandeid otsustati hoida aga esialgul salajasina, et vastasele mitte anda võimalust neid takistada.

Jugoslaavlane saadeti USA'st välja

LOS ANGELES — Andrija Artukovic, keda süüdistati natside abistamises kui sõjakurjategijat „Balkani lihuniku" nimel all, saadeti esmaspäeval, 4. märtsil USA'st Jugoslaaviasse. Tegelikult võidavat tema üle kohut pidada vaid ühe mõrvaloo ulatuses, kui 60 päeva jooksul ei suudeta tuua uusi tõendeid, et ta oleks süüdi rohkemais mõrvalugudes.

T.E.S. LASTEAIA

MOENÄITUS
kohvilauaga
pühapäeval, 14. aprillil 1985
kell 2.30 p.l.
Toronto Eesti Maja suures saalis

Pääsmed: eelmüügil $5.00; uksel $6.00
Eelmüük toimub Eesti Majas laupäeva hommikuti

Eesti Invaliidetoetav Naisring Torontos

LOTERII
pühap., 24. märtsil kell 12.00 p.l.
Eesti Maja keskmises saalis

Einelaud *Käsitööde müük*

Pühapäeval, 24'dal märtsil 1985.
Kell 11:30–3:00. Eesti Maja Suures Saalis.
Piletid saadaval Eesti Abistamiskomitee Ärist.
Pileti hind: $9.50
Maksuline Baar
*Ülejääk läheb Eesti Maja toetuseks.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $54.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $68.—, poolaastas $37.— ja veerandaastas $19.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD:
üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN
Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

Toronto linnapea Art Eggleton (paremal) kõnelemas Eesti lipu heiskamisel Toronto raekoja juures. Pildil vasakult Ontario parlamendiliige Tony Ruprecht, abilinnapea F. Beaves, linnavolinik B. Boytshak, tema kohal dr. E. Aruja, J. Säägi, TE Ühispanga president V. Noolandi. Foto: Taivo Säägi

Kommentaar

Toronto meedia üheks suuremaks tähelepanuobjektiks on olnud sakslase Ernst Zundeli kohtuprotsess, keda Toronto juudid süüdistavad „juutide massimõrva üle ebaõigete teadete avaldamises, mis võivat põhjustada korrapäratusi meie ühiskonnas". Igal päeval avaldati pikki lugusid protsessi käigust, mitmelt poolt toodud tunnistajate tõendusmaterjalidest ja katsuti nende abil süviti vaadelda sõjaaegsete koonduslaagrite elu.

Zundel kehastab nagu sakslaste, sõja kaotanud rahva hingele kogunenud kibestumist. Ta ütleb, et saksa rahvussotsialistlik partei ja selle SS-masinavärk ei olnud süstemaatiliselt mõrvanud gaasikambreis ja muude abinõudega juute. Ta kirjutas oma arvamuste kinnitamiseks kaks pamfletti, millest enamik inimesi üldse polnud teadlikud ja mis jäänuks ka avalikkusele tundmatuks, kui mitte kohtuprotsessiga tehtud reklaam poleks neid kogu Kanada rahva tähelepanu fookusse tõstnud. Zundel ütleb, et kõige rohkem võis tuhandeid surra koonduslaagreis, needki haigustesse nagu tüüfus ja gaasikambreid polevat üldse olnudki; need olid kohe sõja järel sinna ehitatud.

Kohtukäigust jäi mulje, et saksa koonduslaagrid olid ainult juutide kavakohaseks hävitamiseks. Küll on teada, et Auswitzis oli hukatute hulgas 24 rahvuse liikmeid, kõigi maade elanikke, kes Hitleri poolt vallutatud maadel tema poliitikaga kuidagi vastuoksa sattusid.

Pika ajaloolise sündmuse arutlemisest kanada kriminaalkohtus jäi võrdlemisi ebaselge tulemus. Ükski tunnistaja ei suutnud kummalgi poolel kindlaks teha, kas hukatud juutide arv oli tõeliselt 6 miljonit, nagu seda järelsõja ajal on üldiselt omaks võetud või mõni teine arv. Küll tekitas kohtuprotsess paljudes kahtlust nii ühe kui ka teisepoolse arvamuse tõepärasuses. Seda on mõistnud ka kanada juudid, kes nõuavad nüüd, et keskkoolides tuleks õppeaineks võtta „holocaust" vältimaks noorte hulgas Zundeli liinile kalduvat vaadet.

Vanemaile sugupõlvedele pole seda vajalikuks peetud. Enamus neist usuvad siiski ametlikku 6 miljoni juudi mõrvamist, kuigi arvestades ennesõjaaegsete juutide arvuga küsimuses olevais riikides, tundub see liialdatud. Lääne-Saksamaa sõjajärgne kantsler kirjutas alla nn. Luksemburgi kokkuleppele, kus saksa tunnistas, et nad on surmanud miljoneid juute ja pakkus neile selle eest kahjutasu, mida hukatute arvule tuginedes maksti kümnete miljardide ulatuses. Samal ajal ei maksnud Ida-Saksamaaks tehtud Saksamaa osa pennigi N. Liidule.

Vaevalt keegi suudab täpselt selgitada kui palju oli hukatute hulgas Saksamaa ja okupeeritud aladelt kogutud juute, kuna hukatute hulgas olid ka mustlased, vaimuhaiged, homoseksuaalid või üldiselt need, kes olid sobimatud Hitleri „tuhandeaastases tulevikuriigis".

Zundeli kohtuprotsess tõi esile mitmesuguseid fanaatikuid, antisemiite ja amatöörajaloolasi, kellest mõni nägi koonduslaagreid puhkepaigana, kus olid ujumisbasseinid ja klubisaalid, mille kõrval jutud „holocaustist" olevat selge propaganda.

Kui Zundel võidakse tunnistada süüdi tahtlikult ajaloo võltsimises, mis võivat põhjustada ühiskonnas rahutusi, siis see avavat ukse ükskõik millele, kuna kõigist ajaloolistest sündmustest on erinevaid arusaamisi. Kui veel lugeda kommunistlike ajaloolaste seletusi Ida-Euroopa sõjajärgseist sündmusist, on tulemus nende käsitlemisel täiesti erinev ja on ka põhjustanud paljudes ühiskondades rahutusi.

Kanadas pole inglaste ja indiaanlaste ajalugu samasugune, aga koolides õpetatakse vallutajate versiooni, kuigi see on põhjustanud ühiskondlikke vastuolusid. Päris aktuaalsed on jaapanlaste vaated nende interneerimisele möödunud sõja ajal.

Alul üsna ükskõikselt jälgitav kohtuprotsess on külvanud kahtluse seemne ja paljud on hakanud arvama, et ehk Hitleri terror ongi

(Järg. lk. 3)

Rohkem küsimusi kui vastuseid

Kui Ühendriikide välisminister George Shultz äsja Uruguai pealinnas Montevideos Nikaraagua presidendi Daniel Ortega Saavedra'ga kohtus, siis võttis Washington seda kokkusaamist tõenäoliselt rohkem kosmeetilise välispoliitilise operatsioonina, kui tõelise katsena Nikaraagua marksistliku valitsusega päevakorral olevate tüliküsimuste lahendamiseks ning normaalse vahekorra taastamiseks. Praegust olukorda arvesse võttes on loogiline oletada, et Shultzi peamiseks eesmärgiks oli Nikaraagua marksistidele sümpatiseerivatele USA Kongressi liikmetele näidata, et president Ortega äsjased ettepanekud Kesk-Ameerikas pinevuse vähendamiseks teenivad propaganda eesmärke ning on mõeldud ainult Nikaraaguale hingamisruumi andmiseks ja puhkepausi võimaldamiseks.

Ortega ettepanekud sisaldasid kahtlemata mõningaid värviliste jõulupuumunadena sädelevaid ettepanekuid võhiklikule silmale. Nii lubati Nikaraaguast koju tagasi saata 100 Kuuba sõjalist instruktorit, kes on rakendatud Nikaraagua armeele instruktsioonide andmiseks ning tõotati ajutiselt katkestada välisriikidest uute relvasüsteemide ostmine Nikaraagua sõjaliste jõudude tugevdamiseks ja moderniseerimiseks. Lõpuks kinnitas Ortega ameeriklastele paljutõotavalt, et Nikaraagua sõjalised jõud on ette nähtud ainult riigipiiride kaitseks ning Nikaraagual ei ole mingeid kavatsusi oma naabritele kallale tungida või naaberriikides sõjalisi operatsioone teostavaid kommunistlikke partisanigruppe toetada.

Kuid tegelik olukord erineb tunduvalt sellest pildist, mida Ortega ja tema marksistliku valitsuse liikmed välisajakirjanikele ja diplomaatidele ette maalivad. Isegi kõige naiivsemad vaatlejad ning Nikaraagua poolkommunistlikule rezhiimile sümpatiseerijad peavad omaks võtma, et Nikaraagua on lühikese ajaga üles ehitanud tugeva hästirelvastatud armee, mille suurus ja löögijõud ületavad märgatavalt riigikaitselised ülesanded. Nikaraagua armee on kasvan d väikesest 6000-mehelisest halvasti varustatud partisaniüksusest 60.000 meheliseks sõjaväeks, mis on rikkalikult varustatud N. Liidust ja Ida-Euroopa raudeesriidetagustest riikidest saadetud moodsate relvadega. Ligemale 40 protsenti Nikaraagua riigieelarvest on määratud sõjalisteks otstarveteks ning valitsuse käsutuses ei ole mitte ainult regulaararmee, vaid kümnetest tuhandetest meestest ja naistest koosnev n.n. rahvamiilits.

Kuigi president Ortega rahupakkumisest võib järeldada, et Nikaraagua ei kavatse lähemas tulevikus muretseda oma lennuväele MIG võitluslennukeid, on marksistliku valitsuse käsutuses juba praegu 12 venelastelt saadud MI-24 tüüpi rünnak-helikopterit, mida N. Liit on Afganistanis edukalt kasutanud antikommunistlike partisaniüksuste vastu. Kui need helikopterid Nikaraaguas käiku rakendatakse, siis võivad ka sealsed antikommunistlikud partisanid saada väga suurte kaotuste osaliseks. Seda võimalust arvestades on „contra'te" juhid esitanud Ühendriikidele nõudmise kuumuselaineid jälitavate rakettide saamiseks, et kasutada neid helikopterite vastu.

Ortega lubadus 100 kuuba sõjalise nõuandja koju saatmiseks on tühi fraas ja ei muuda praegust olukord kuna Nikaraaguas tegutsevate kuuba sõjaliste ekspertide ja nõuandjate arvu arvestatakse 2500-le. Nendele lisanduvad veel mitu tuhat N. Liidust, Bulgaariast ja Ida-Saksamaalt saabunud relvastuse asjatundjat ja julgeolekusüsteemi organisaatorit, kelledel on suured kogemused KGB taolise politsei- ja nuhkimissüsteemi rajamiseks.

Nikaraagua olukorrast ja tõelistest kavatsustest hästiinformeeritud välisminister Shultzil ei olnud raske Montevideos toimunud läbirääkimistel Ortegat nurka ajada. Kui Shultz Nikaraagua presidendilt päris, kas tal on peale nende propagandafraaside tõelise rahu saavutamiseks veel midagi pakkuda, siis jättis Ortega talle vastuse võlgu. Ta tegi siira vastuse andmise asemel Shultzile ettepaneku, et mõlemad riigid jätkaksid möödunud aastal Mehhikos alustatud kinniste uste läbirääkimisi diplomaatilisel pinnal ja katsuksid jõuda mõlemaid riike rahuldavale kokkuleppele. Shultz ei olnud ilmselt sellest ettepanekust huvitatud ja märkis pärast Ortega kokkusaamist ajakirjanikele, et läbirääkimistel ei saavutatud loodetud tulemusi, kuna „küsimusi oli rohkem kui vastuseid."

Jääb küsitavaks kui suurel määral suudab Montevideos toimunud läbirääkimiste ebaõnnestumine mõjutada Ühendriikide Kongressi, kus on tekkinud suur vastuseis Reagani nõudmisele, määrata 14 miljoni dollari suuruses summas toetust Nikaraaguas võitlevatele antikommunistlikele partisanidele, kellede eesmärgiks on diktaatorliku marksistliku valitsuse kukutamine. Ühendriikide Kongressis on üllatuslikult palju liikmeid, kelledel ei ole selget pilti ega arusaamist kommunismi maailmavallutamise plaanidest, mille taga on N. Liit oma satelliitidega. Ehkki Nikaraagua presidendi Ortega esinemine Montevideos jäi kahvatuks ning ta ei suutnud kuidagi luua siirast tõepõhja oma rahuofensiivile, on Ühendriikides palju neid poliitikuid ja teisi mõjuvõimsaid isikuid, kes ikka veel arvavad, et Reagan ajab Kesk-Ameerikas tühja tuult taga ning et tema väidetel, mis hoiatavad Kesk-Ameerikas ähvardava hädaohu eest, ei ole kaalu.

Praeguses olukorras võib oletada, et Reagan ja Shultz jatkavad Kongressile oma survet Nikaraagua antikommunistlikele võitlejatele toetuse andmiseks, kuid paralleelselt sellega toetatakse ka n.n. Contatora grupi — Mehhiko, Kolumbia, Venetsueela ja Panama pingutusi — Kesk-Ameerika probleemide lahendamiseks ja seal rahu kindlustamiseks.

K. A.

N. Liidu diplomaat spioneeris USA kasuks

Puuduv vabadus viis ärahüppamisele — N. Liidu kaitseminister plaanitses aatompommi kasutamist Hiina vastu

Aprillis 1978 hüppas New Yorgis ära nõukogude kodanik Arkadi Shevtshenko, kes teenis tookord Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juures väga kõrgel ametkohal, nimelt ÜRO peasekretäri asetäitjana poliitilistes ja Julgeolekunõukogu asjades. See ametkoht on number kaheks terves ÜRO bürokraatia hierarhias, kohe pärast peasekretäri positsiooni, kelleks oli tookord austerlane Kurt Waldheim.

Arkadi Shevtshenko otsus mitte tagasipöörduda Moskvasse oli tollal suureks sensatsiooniks lääne massiteabevahendites (päris kindlasti ka Kremlis) kuna ta oli siis ja on tänaseni kõige kõrgemaks ärahüppajaks N. Liidu ajaloos.

Pühapäeval, 3. veebr. sai avalikus teadlikuks teisest ja veelgi suuremast sensatsioonist seoses Shevtshenko'ga — endine kõrgem nõukogude diplomaat väitis ühes ameerika televisiooni-intervjuus ja teeb seda ka palju üksikasjalikumalt oma peatselt ilmuvas memuaarteoses,

et 32-e kuu vältel enne ärahüppamisotsust aprillis 1978 oli ta korrapäraselt edestanud ameerika luureametnikele nõukogude riigisaladusi, peamiselt välispoliitika valdkonnas.

Shevtshenko ütleb, et ta andis Washingtonile salajast informatsiooni nõukogude lähtekohtadest strateegilise relvastuse piiramise läbirääkimistel, hõõrumistest ja manööverdamisest Kremlis ning N. Liidu välispoliitilisest strateegiast ja kavadest Euroopas, Aafrikas, Kesk-Ameerikas ja mujal. Enne spioneerimise lõpetamist Washingtoni kasuks, siis kui Moskvast saabus käsk koju tagasi tulla, oli Shevtshenko ameerika luureteenistustele edasi andnud hulgaliselt nõukogude diplomaatilisi telegramme Moskva ja New Yorgi vahel, millede abil ameeriklastel oli võimalik deshifreerida muid nõukogude kommunikatsioone üle terve maailma.

„The New York Times'i" toimetuseliige Robert McFadden kommenteerib ajalehe esileheküljel, et Shvtshenko ilmuv raamat ei sisalda siiski väiteid mingeist suuremaist Washingtoni poolseist välispoliitilisist läbimurdeist tänu Shevtshenko'lt saadud salajasele informatsioonile.

Selle hinnanguga olevat ka nõustunud keegi endine kõrgem Ühendriikide luureteenistuste ametikandja, ütleb McFadden.

Kuid see nimetuks jäänud informatsiooniallikas lisas , et Shevtshenko tegi ameeriklastele selgeks paljude Moskva manöövrite tagamõtteid, samuti peasekretär Leonid Brezhnevi, välisminister Andrei Gromõko ja teiste tähtsate Poliitbüroo liikmete kavatsusi ja motivatsioone.

Praegune New Yorgi osariigi Demokraatlikusse Parteisse kuuluv senaator Daniel Patrick Moynihan, kes oli Shevtshenko spionaazhi tegevuse algfaasis Ühendriikide peadelegaadiks ÜRO juures ja kes oli tollal nõ. asjasse pühendatud, kommenteeris järgmist Shevtshenko poolt edasi antud informatsiooni tähtsuse kohta: „Me saime esimest korda aru sellest, kuidas nõukogude välispoliitikat kujundatakse ja kuidas see opereerib. Isikud, kellel oleks vajalik seda teada, kes tahaksid seda teada, arvavad, et see oli hindamatu. Mitte midagi sarnast ei olnud varem juhtunud."

Kõnelolev Shevtsenko sulest käesoleval kuul ilmuv raamat on 370-leheküljeline kirjeldus tema tegevusest spioonina Ühendriikide kasuks New Yorgis aastast 1975 kuni aprillini 1978.

Oma motivatsioonide kohta ütles Shevtshenko teleintervjuus:

„Mul oli kõik olemas väljaarvatud üks väga väikene asi, nimelt minu enda isiklik vabadus. Ma pidin elama riigis kus kõik, igaüks peab olema silmakirjalik, isegi perekondlikus suhtlemises. Sa ei saa rääkida avameelselt isegi oma enda naisega, ega ka mitte oma sõpradega. Sa elad olukorras, kus sa oled sunnitud alaliselt teesklema. See on, miks ma arvan, et see süsteem tõukas mind N. Liidust välja. Ma lihtsalt ei saanud seda enam taluda."

Arkadi Nikolajevitsh Shevtshenko sündis Ukrainas aastal 1930 ja sai oma kõrgema hariduse Moskva Riiklikus Rahvusvaheliste Suhete Instituudis aastatel 1949—1954. Pärast instituudi lõpetamist jätkas ta samas uurimistööd desarmeerimise valdkonnas kusjuures üheks tema kolleegiks oli praeguse nõukogude välisministri Andrei Gromõko poeg Anatoli. Viimasega kahasse kirjutatud artikkel viis Shevtshenko tema esimesse kontakti Andrei Gromõko'ga kellega tal oli hiljem palju tegemist oma diplomaadi karjääri jooksul. Shevtshenko asus nõukogude välisministeeriumi teenistusse aastal 1956, juhtumisi oktoobrikuus, siis kui olid asetleidmas saatuslikud Ungari ja Poola sündmused. Noormees tegi kiiret karjääri, olles muuhulgas aastatel 1963 kuni 1970 nõukogude delegatsiooni koosseisus ÜRO juures New Yorgis. Viimati nimetatud aastal kutsuti Shevtshenko tagasi Moskvasse, kus ta töötas kolm aastat välisminister Gromõko isikliku nõuandjana. Just eriti sellel perioodil aga muidugi kogu oma eduka karjääri jooksul kuulis ja nägi Shevtshenko palju huvitavat Kremli tippjuhtkonna telgitagustest, millest ta pajatab nüüd oma ilmuvates memuaarides,

Alljärgnevalt ainult mõningad näited Shevtshenko jutustuse peapunktidest. Olles peasekretär Nikita Hrushtshov'i saatjaskonna üheks nooremaks liikmeks aastal 1960 nõukogude väiksema reisijateauriku „Baltika" pardal teel ÜRO peaassemblee istungijärgule New Yorki, kuuleb Shevtshenko pealt kuidas vihane Hrushtshov uriseb isiklikke ähvardusi tookordse ÜRO peasekretäri Dag Hammarskjöld'i aadressil Kongo küsimuse tõttu. Hammarsköjld saabki surma Kongos aasta hiljem kahtlaselt asetleidnud lennuavarii läbi.

Hiljem räägivad Shevtshenko Aafrika küsimustega tegelevad sõbrad-kolleegid temale, et nad on juhtunud nägema väga salajast KGB raporti, mille kohaselt lennuk lasti alla nõukogude-sõbraliku Kongo gerilja fraktsiooni poolt, mida juhendasid nõukogude agendid.

„Baltika" pardal olevat muide käinud keskmiselt kõva joomine, mida tegi innuga kaasa peasekretär Hrustshov ise, küll aga mitte askeetlik korranõudja Gromõko. Ühel momendil olevat Hrustshov otsustanud ennast lõbustada tookordse Ukraina partei bossi ja pärastise NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe Nikolai Podgornõi kulul. Nimelt suutis NLKP kõikvõimas peasekretär oma alluvat, tookord juba 60-ndates eluaastates Podgornõi'd tantsima oma satraapia tuntud rahvatantsu, energilist „HOPAK'IT". Podgornõi'l ei jäänudki muud üle kui üritada pilduda teiste naeruks hädiselt mõned korrad oma elatunud koibi.

Tõsisemal pinnal kirjeldab Shevtshenko seda, kuidas Poliitbürool oli tükk tegemist tookordse nõukogude kaitseministri Andrei Gretshko ohjeldamisega aastal 1969,

siis kui Shevtshenko iseloomustuse kohaselt „juhmi mõistusega" Gretshko tahtis kasutada nõukogude kõige tugevamat tuumarelva Hiina vastu pärast tollal asetleidnud piirivahejuhtumeid.

Kõnelolev pomm oleks vallandanud tohutu kvantumi raadioaktiivsust, mis oleks muuhulgas ähvardanud paljude nõukogude kodanike elusid Ida-Siberis, samuti rahvastikku teistes Hiina piiriäärsetes riikides.

GEORGE P. SHULTZ

USA välisministri tervitus eestlastele

Eesti Vabariigi 67. aastapäeva puhul saabus Eesti Vabariigi esindajale peakonsul Ernst Jaaksonile 11. veebruari kuupäevaga kiri USA välisminister George Shultzilt. Tervituses öeldakse:

Suurima heameelega annan edasi Teile ja eesti rahvale siirad tervitused ja parimad soovid Eesti iseseisvuse 67. aastapäevaks.

Meie riik jätkab Nõukogude Liidu poolt Eesti, Läti ja Leedu vägivaldse inkorporeerimise mittetunnustamise poliitikat. USA ja meie rahvas on tõsiselt mures põhiliste inimõiguste ja vabaduse piiramise pärast Eestis ja kahes Balti naaberriigis.

Teame, et eesti rahval on rasked ajad ja me jätkame nende vabaduse, inimväärsuse ja rahvusliku identsuse püüdlemise toetamist. Imetleme Balti rahvaste pingutusi nende omapärase kultuuripärandi säilitamiseks. Vaatame lootusrikkalt tulevikku kuni need püüdlused õigiaselt täitunud.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

16. ja 17. märtsil
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

23. ja 24. märtsil
dr. A. Rebane, tel. 461-6383

Tänu dr. Ilmar Ahrensile

Neil päevil sai Rootsi Riigiarhiivis uurijana edasi töötav dr. Ilmar Arens erilise tänu- ja tunnistuskirja Rootsi Mereajaloo muuseumi juhtkonnalt, „pikaaegse (12 aastat) tulemusrikka uurimistegevuse eest muuseumile ning Rootsi mariin-arheoloogilisele uurimisele osutatud teenete eest".

„Muuseumidirektori dr. Per Lundströmi poolt allakirjutatud tänukiri anti Arensile isiklikult üle vastava osakonnajuhataja fil. dr. Sybilla Haasumi poolt koos kallihinnalise kingitusega, kapitaalteosega „Svensk skeppsbyggeri" luksusköites. Mereajaloo muuseum soovib, et Arens jätkaks oma arhiiviuurimusi, seni umb. 60 suuremat laevahukku 17.—18. sajandeist Rootsi ja Baltimaade vetes.

Kanadalased nõudku seaduste muutmist

TORONTO — Advokaat Bob Shuster soovitas kõiki kanadalasi kirjutada nende parlamendiliikmeile ja peaministrile, nõudes sellekohaseid seadusi mille alusel saab pidada kohut nn. „sõjakurjategijate" üle. Kanadal sellist seadust pole, kuid kahtlusaluste deporteerimine teistele maadele nõudvat liiga palju aega, nii et seda harva kasutatakse. Ottawas uus valitsus moodustas uurimiskomitee Quebeci ülemkohtuniku Jules Deschenes'e juhatusel, kes peab avastama sõjakurjategijate arvu ja leidma teid nende kohtu alla andmiseks. Uurimistest tuleb tal aru anda 31. detsembriks.

Hundid terrorisee-rivad Bulgaariat

VIIN — Hundid, suuremad karjakoertest, jooksevad hulgakaupa ringi Bulgaaria lõunaosas, hävitades kari- ja metsloomi ning sundides teatud piirkondi liiklusele sulgema. Ivailovgradi ümber otse kihiseb huntidest, kelle hulgas olevat ohtlikumad ja agressiivsemad valged hundid.

Kommentaar

(Algus lk 2)

siiski olnud liialdatud. Kuna antisemiitlus on varjatud kujul paljudes inimestes, võivad paljud uskuda meelsamini Zundeli arvamusi ja tema kaitseks kohale toodud tunnistajaid, kuigi nad ise selles ei nõustugi.

Kohtuprotsessiga seoses avaldatud kirjutised on lõpuks muutunud Zundeli vaadete parimaks levitajaks, mis praegusel elektroonilise meedia ajastul võimalik. Kaebealune peabki seda oma võiduks, kuigi ta zhürii poolt süüdi mõisteti. Süüdimõistmise puhul tahab ta edasi protsessida kuni Kanada ülemkohtuni.

Selline kohtuprotsess on siiski põhjustanud meelerahu kaotamist juudi, saksa ja kogu kanada ühiskondades, palju rohkem kui suutsid teha kaks tähelepanemata jäänud pamfletti. Juba süüdistuse ja selle kohtus arutlemine võivad hiljem jääda uute samasuguste kohtuprotsesside aluseks. Mitmed arvavad, et see küsimus ei kuulu tänapäevase kohtuniku vaid ajaloolase lahendada.

Seda on mõistnud ka mitmed Toronto juristid, kes peavad ekslikuks et endine Ontario peaprokurör üldse lubas sellise kohtuprotsessi alustamist. Kui seda jätkatakse võib Zundel veelgi enam kasu lõigata. Selletõttu ongi äkki akuutselt tulnud esile nõue Zundeli, kui saksa-lase Kanadast väljasaatmiseks.

HA

Parvlaevaühendus Leedusse?

N. Liit on Lääne-Saksamaale teinud ettepaneku parveliikluse avamiseks Kielist Klaipedasse, Leedusse, mis viiks raudteevaguneid edasi transpordiks Kaug-Itta, eriti Jaapanisse, kuhu praegused meretranspordid Inglis- ja Saksamaalt võtavad üle kuu aja aega — raudteega võtaks see vaid 16 päeva. Liiklusega ühendatakse Lääne-Euroopa raudteevõrk Nõukogude omaga.

Läänesaksa ärimehed ja ettevõtted on ettepanekust huvitatud, mitte aga riigikaitse asutused, kuna Kielis asuvad saksa laevatehased, mis ehitavad ka sõja- ja allveelaevu. Ettepanekuks on, et parveterminal asuks mitte Kielis, vaid Lübeckis, mis asub otse Ida-Saksamaa piiri ees ja et N. Liit moodustatavas parveliikluse ettevõttes ei omaks üle pooltest aktsiaist.

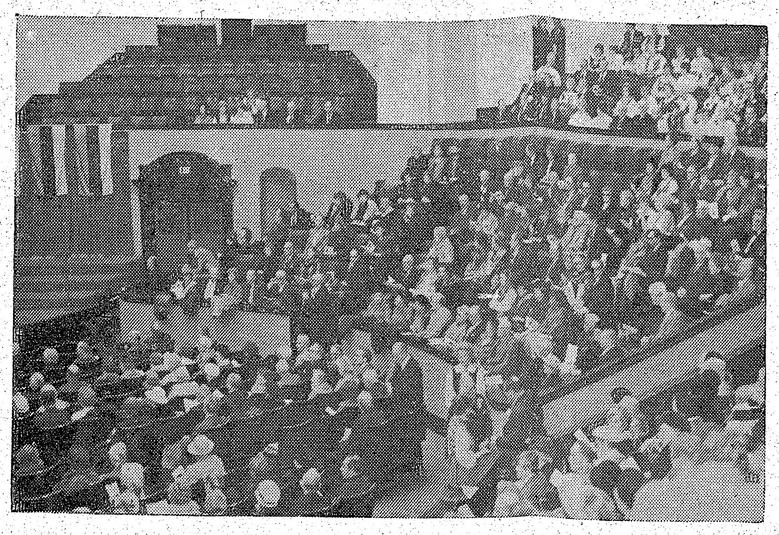

Vaade osale Eesti Vabariigi aastapäevaaktusest osavõtjaile Toronto ülikooli aulas.
Foto: Ilme Lillevars

EV aastapäev Põhja-Kalifornias

Ins. Mati Laan: „Kus iganes on üks eestlane, seal elab ka Eesti"

SAN MATEO — Selle San Francisco eeslinna luteriusu kirik kujunes 17. veebruaril Põhja-Kalifornia eestlaste kokkusaamise kohaks. E.V. 67. aastapäeva tähistamisest võttis osa ümmarguselt 150. Nende hulgas oli külalisi ka Lõuna-Kaliforniast, USA idarannikult ja isegi Euroopast. Sündmusele elas kaasa end. riigivanema Jaan Tõnissoni poeg Heldur koos abikaasaga, kes alaliselt elavad Shveitsis.

Aastapäeva jumalateenistusel jutlustas abiproast Karl Lipping. Solistiks oli sopran Aino Maidre.

Järgnenud aktusel kiriku seltskondlikus saalis teadustas Mati Otsmaa. Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides tervitused andis edasi kohapealne esindaja Heino Jõgis. Aktusekõnelejaks oli noor insener Mati Laan Los Angelesest.

Kõneleja rõhutas: „Tänase tähtpäeva peamine põhimõte ei peaks mitte olema meie kadunud Eesti Vabariigi mälestamine, vaid peamõhk tuleks panna Eesti tuleviku peale. Tänast tähtpäeva peaks kasutama, et otsida uusi teid, et Eesti Vabariiki taastada.

Meie nooremal generatsioonil on nende ülesannete läbiviimine väljaspool Eestit loomulikult kergem kui vanematel, kuna noortel on siin sündides. kasvades ja hariduse saades kõik eeldused olemas.

Iga Eesti noor peaks neid suurepäraseid eeldusi ära kasutama meie rahva heaks."

Rääkides püsivusest ja lootusest ta ütles: „Kui meie oleme võimelised midagi ajaloost õppima, siis see peaks meile selge olema, et absoluutselt kõik on võimalik saavutada, kui ühest kindlast sihist kinni pidada ja selle saavutamisse väsimatult uskuda."

Edasi tõi kõneleja näiteid olümpiaadi aegsetest aktsioonidest Los Angelese Eesti Majas: „See näitas mulle selgesti,

kuidas mõned meie juhtivatest tegelastest vahest hoiduvad tagasi ja ei ole alati valmis julgelt samme võtma, kui mõni veidi riskantsem või ebatavaline võimalus ootamatult ette astub.

Meie noored on üles kasvanud mitmesuguste gruppidega, kes kasutavad iga võimalust, et hoida enda olukorda maailma avalikkuse ees.

Selles vaimus igaüks meist peaks olema valmis, et niisuguseid ootamatuid võimalusi ära kasutada — et eestlaste probleem ja Eesti Vabariigi küsimust esile tuua ja elavana hoida. Põhimõtteks peab olema, et kus iganes on üks eestlane, seal elab ka Eesti."

Lõpuks ta mainis, et ta on mitmel korral külastanud vanemate kodumaad ja seal nädalaid viibinud: „Olen tagasi tulnud koju alati kindla muljega, et Eesti rahva tulevikulootused langevad raskelt meie väliseestlaste õlgadel. Lõppude lõpuks oleme kodumaa eestlaste ainukene vaba hääl ülemaailmselt. Meie kohustuseks jääb alati hoida Eesti rahva iseseisvuse ja rahvusliku identsuse säilitamise küsimus elavana maailma silmis. Eesti peab jääma eestlastele."

Aktuse lõppsõna tuli San Francisco Eesti Seltsi esimehelt Ain Veskelt, mille järel vesteldi rikkalikult kaetud kohvilauas. Viimase eest hoolitsesid Seenioride Klubi daamid ja rahvatantsijad. Kaks generatsiooni köögis näisid mahtuvat sama pliidi taha meeldejääva kõhutäie valmistamiseks.

AB

Appi Eesti Vabariigi saatkonnale Londonis

Jaanuarikuu üleskutsed, aidata meie Londoni saatkonda, avasid nii mõnegi südame ja rahakotisuu, kuid vajalikust summast oleme siiski veel üsna kaugel.

Eesti Vabariigi saatkond Londonis on ainukene järelejäänud maja terves maailmas, mis kannab õigusega „Estonian Legation" nime. See on tõesti haruldaselt ilus maja ja väga ilusas kohas. Meile on aga see maja peagu püha, meie viimane tükikene Eesti Vabariigi pinnast.

Meie loeme, kirjutame ja räägime lahingutest Sinimägedel, Karjala Kannaksel ja Narva all. Samal ajal ja hiljemgi võitlesid meie saatkonnad diplomaatilisel väljal. Ei olnud Sinimägedel, Karjala Kannaksel või Narva all võitlev sõdur sinu või minu sõdur, kes võitles sinu või minu pühima aate eest, vaid nad olid MEIE sõdurid — MEIE VABADUSE KAITSJAD. Samuti ei ole Eesti Vabariigi pind ei sinu ega minu vaid MEIE OMA. See oleneb igastühest MEIST, kas ainukene osa vabast Eesti Vabariigi pinnast jääb MEILE või mitte.

„Eesti Saatkonna Restaureerimise Fond" on avanud arve number 7908-0 Toronto Eesti Ühispangas.

Lähemal ajal avaldame lehtedes annetajate nimed, sest neile kuulub kõikide eestlaste tänu.

Henny Aruja

Teadaanne

Eesti Pensionäride Klubi Torontos tähistab oma 15. aastapäeva 21. märtsil 1985 a. koosviibimisega Eesti Majas algusega kell 2 p.l.

JUHATUS

EV aastapäev Thunder Bays

Thunder Bay ja ümbruskonna eestlased tähistasid Eesti Vabariigi 67. aastapäeva 23. veebr. õhtul Red Oak Inn'is. Eesti Seltsi poolt korraldatud aktusest ja sellele järgnevast koosviibimisest võttis osa ligemale 100 inimest. Kohal oli ka kaasmaalasi kaugematest keskustest, nagu Geraldton, Marathon, Nipigon ja Toronto.

Aktuse avas Eesti Seltsi esimees Jakob Millistver ja luges ette kirjalikult saabunud tervitused Toronto, Ottawa, Sault Ste. Marie ja Sudbury Eesti Seltsidelt. Mälestusküünlad sõdades langenutele süütas Vabadussõja veteran Karl Mitt. Auvalves seisid Maimu ja Elle Palumäe'd ja Olvi Pint deklameeris H. Visnapuu „Sõduri surm" Ingrid Bonofiglio klaveri saatel. Järgnes ühine koraal ja palvus õpetaja Olvi Pint'ilt. Külalistena esines soome kvartett, kaks nais-, kaks meeslauljat, esitades kolm laulu, neist M. Lüdig'u „Kiige laul" esitati heas eesti keeles.

Aktusekõne pidas Ellen Mäehans. Kõneleja meenutas lähemalt Eesti Vabariigi sünnimomenti.

Ka puudutas ta akuutset teemat, kuidas hoida ja säilitada eesti keelt ja eestlust.

Kõnele järgnes deklamatsioon „On täna mälestuse päev" (Lv Laasi) Maimu Palumäe'lt. Linda Mäehans mängis klaveril kaks pala ja Elle Palumäe deklameeris Ly Laasi „Võõrsil sündinu mõtteid".

Aastaid tagasi asutati Eesti Seltsi juurde nn stipendiumi fond. Stipendium oli mõeldud eesti noorele, kes on aktiivselt osa võtnud eesti ühiskondlikust tööst ja kes jätkab oma õpinguid mõnes kõrgemas koolis. Hulk aastaid ei ole leidunud vastavat noort. Sel aastal anti stipendium Maimu Palumäe'le. Ümbriku andis üle Jakob Millistver.

Lõpusõna ütles Eesti Seltsi abiesimees Evald Kruus, misjärel aktus lõppes hümni laulmisega, klaverisaated olid Ingrid Bonofiglio'lt.

Aktusele järnges koosviibimine. Rikkalik maitsev õhtusöök serveeriti hotelli poolt. Tantsuks mängis „Rütmipoiste" orkester, koosseisus: Elmar Leeder, Evald Kruus, Viktor Philip ja Kalju Puna. Meeldiv koosviibimine kestis südaööni.

☆

24. veebr. oli arvukas eestlaste pere kirikus Eesti Vabariigi aastapäeva jumalateenistusel, mille pidas õpetaja Olvi Pint. Organistiks oli Ingrid Bonofiglio. Kirikus oli aukohal sini-must-valge lipp. Ka jumalateenistusel lõpul lauldi eesti hümni.

Võitlus kodumaa eest ei lakka

Eesti Vabariigi 67. aastapäeva aktus Lakewoodis

Lakewoodi Eesti Ühingu ruumes toimus 23. veebruaril Eesti Vabariigi 67. aastapäeva aktus, kus oli umbes 150 osavõtjat. Aktusekõnelejaks oli kutsutud Valdek Raiend Torontost.

Avasõna ütles Lakewoodi Eesti Ühingu esinaine Vaike Kiin, misjärel palvuse pidas praost Rudolf Reinaru. Veterane austas Lakewoodi Eesti Võitlejate Ühingu esimees Elmar Koppel.

Aktusekõnes V. Raiend esitas kõne alul küsimuse, kuidas saame aidata üle 40 aasta viletsuses ja hirmu all elavaid eestlasi oma kodumaal? Ta andis tausta eestlaste iseteadlikuks rahvaks arenemisele, ärkamisajaga, eesti soost üliõpilaste rahvusliku tegevusega, 1905. a. ja 1917. a. revolutsioonidega ja meelavaldusega Petrogradis,

kuni sündmuste käigus kuulutati välja Eesti Vabariik 24. veebruaril 1918.

Tähtsaim otsus tehti 27. nov. 1918, kus idast sissetungivale vaenlasele otsustati jõuga vastu astuda, mispuhul K. Päts andis põhilise seikoha „Ei mingit kompromissi kommunistidega!." Selle diviisi all alustati Eesti Vabadussõda. Valitsus pöördus rahva poole usus, et sel raskel katsetunnil Eesti riigi elanikud kõik kodused tülid kõrvale jätaksid ja kui üks mees riigi kaitseks lipu alla ilmuvad.

Vabadussõda viidi võidukale lõpule. Vaherahule kirjutati alla liitlaste vastuseisul 31. dets. 1919 ja rahulepingule 2. veebr. 1920,

millega Venemaa ütles end igaveseks ajaks lahti õigustest Eestile.

Peale 700 aastat olid eestlased peremehed omal maal.

Kõneleja puudutas maareformi, esimest Eesti Vabariigi põhiseadust ja sellele järgnevaid muudatusi, kuni viimane põhiseadus astus jõusse 1. jaan. 1938, kirjeldades neid aastaid ilusamaina meie kodumaal.

Järgnesid sõjaaastad, riikliku vabaduse kaotus petlike lepingutega, eestlaste katsed kommunismi vastu võidelda oma maa eest koos sakslastega, kuni uue okupatsiooni ja kodumaale langeva raske saatusega.

Nüüd tuli kõneleja algse küsimuse juurde, leides et meil, kel õnnestus pääseda vabadele maadele, on ülesanne oma rahvast teenida. Me oleme seda teinud mitmel viisil.

Kuigi meie rahva kannatused kodumaal pole vähenenud, on meie aktiivne ja soliidne väljaastumine USA's Kanadas, Rootsis ja mujal hoidnud Balti riikide ja rahvaste mured ja soovid päevakorral.

Meie võitlus kodumaa eest ei lakka kunagi. Oma võitlusvaimu saame eesti päevadest, kohalikest kui ka ülemaailmseist. Lõpuks kõneleja soovis kõigile head tahet ja edu meie õiguste eest väljaastumisel, toetades meie vabadusvõitlust nii majanduslikult kui ka tegudega.

Kõnele järgnes Andres Simonsoni, Lakewoodi Eesti Kooli ning Salme Panksepa deklamatsioonid, Asta Riivald esitas klaveripala ja Tiiu Sillard luges ette proklamatsiooni.

Pärast tervitusi esitas Lakewoodi Eesti Rahvatantsu Rühm Ferdinand Rikka juhatusel rahvatantse, pillimeheks Harry Tuul. Pärast F. Rikka lõpusõna lõpetati rahvuslikku tunnetust soojendav aktus Eesti hümniga.

Aktusele järgnes seltskondlik koosviibimine.

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$54.—	$68.—
Poolaastas	$30.—	$37.—
Veerandaastas	$16.—	$19.—

I KLASSI POSTILE LISADA SAATEKULU JÄRGMISELT:

	Kanadas:		USA-s:
I klassi postiga (kiripostiga):			
aastas	$59.—	+ $42.—	$47.—
poolaastas	$32.—	+ $21.—	$24.—
veerandaastas	$17.—	+ $10.50	$12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:

LENNUPOSTIGA aastas $132.—, poolaastas $69.— ja veerandaastas $36.—

Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 centi

USA aadressidele „ZIP CODE"

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja pangatshekk või rahakaart kirjutada FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE

1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates .... 19..... Tellimise katteks lisan $..... sünjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. **(Raha saata ainult tähtkirjas).**

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

.....

Lahkus armastatud väimees ja õemees

ELMAR ROO

sündinud 25. veebruaril 1917 Tallinnas
surnud 9. märtsil 1985 Royal Beachis

Mälestavad sügavas leinas

OLGA, DAGMAR ja VOLDEMAR

Puhka rahus oma
ema, abikaasa ja
äiapapa kõrval

Lahkus meie kauaaegne sõber ja kaugelt sugulane

ELMAR ROO

sündinud 25. veebruaril 1917 Tallinnas
surnud 9. märtsil 1985 Royal Beachis

Mälestavad sügavas leinas

JOHANNES KOOR perekonnaga
V. MIGUR abikaasaga
U. MIGUR abikaasaga

Puhka rahus
kaugel kodumaast

Mälestame kurbuses

ELMAR ROO'd

ja südamlik kaastunne LAINELE

RICHARD ja JANNA NÄKSI
ADMAR ja HILJA MURUSALU
VOLLI ja VEERA TAMMEARU
REIN ja AINO LAANEP
EVI SAARPUU

Armast

KRISTJAN VÄHEJAUS'i

mälestavad

ALICE ja ARTEMI KIPPER
MAI ja CHARLES KIPPER

Mälestame armast

Kristjan Vähejaus'i

ja avaldame kaastunnet ERNALE ja MAIELE perekonnaga

HELGA ja ALBERT LUUP
HELGA ja ALEKS UUSÕUE
LILLI ja PRIIDU PIIL perekonnaga
AIVI ja JAAN RUUT
MILVI ja LEO VÄLJAS
VILMA ja MEINHARD VAHTRA
HERMELINE ja RUDOLF NIIT

Lugupeetud ja armast klubiliiget

OLGA NIILUS't

mälestab kurbuses

EESTI PENSIONARIDE KLUBI TORONTOS

Kallist isa ja kasuisa

KARL JÜRGENSON'i

sündinud 2. juulil 1895
surnud 22. jaanuaril 1985 Tartus

mälestavad sügavas leinas

poeg RAIMUND Inglismaal
kasutütar SALME RANKEN
perekonnaga Torontos
OMAKSED kodumaal

Puhka rahus!

Armast onupoega ja sugulast

BORIS SCHMUUL'i

surnud 28. veebruaril 1985 Göteborgis

mälestavad leinas

SALME RANDSALU perekonnaga
HELJO MUUL perekonnaga
NAADI KUPP abikaasaga
ALMA SCHMUUL perekonnaga

Armast

Wilhelm Keskel'i

mälestavad leinas

MAGNUS
DOLLY ja HARRY

ANNE-LIIS OTS GOODMAN'i

leinab kurbuses

Korp! FILIAE PATRIAE

Üks õdedest on lahkunud meie keskelt

Armast varalahkunud AKADEEMILIST TÜTART

ANNE-LIIS OTS GOODMAN'i

mälestavad leinas

TAIMI VOKSEPP
MALL PUHM

Armast

ANNE-LIIS OTS GOODMAN'i

mälestavad leinas

ENDEL ja ERNA TIGANE
EDGAR ja RENATE MARTEN

Tänuavaldus

Südamest tänu kõigile, kes meile

ELISABETH TÕKKE

surma puhul kaastunnet avaldasid, meid leinas lohutasid ja hulgaliste lillede ning oma osavõtuga leinateenistusest tema viimsele puhkepaigale saatmisel osa võtsid.

Täname südamest Toronto Eesti Baptisti koguduse juhatajat Kaljo Raidi ja Varjet, solist Asta Kaupsi ja Peeter Kaupsi, koguduse naisringi.

AINO ja ALFRED

Jõekäärul
MÜÜA SUVILA
helistada 239-6590

MÜÜA MAJA
3 magamistuba, suur garaazh, 2 aakrit maad suurte puduega. Torontost itta. Tel. 283-5155

KIRIKUD

EELK PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1

Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kiriku kantseleis 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 17. märtsil kell 11. hommikul. Teenib õp. E. Heoinsoo.

Piiblitund kell 10 homm. Leerieelsed, pühapäevakool, leeritund.

KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS pühapäeval 24. märtsil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.

TÄISKOGU KOOSOLEK toimub kohe pärast jumalateenistust. Päevakord: 1). Avapalvus ja rakendamine; 2). Informatsioon; 3). 1984. a. tegevuse aruanded; 4). 1984. a. majanduslik aruanne; 5). 1985. a. eelarve; 6). Uue nõukogu valimine; 7). Algatatud küsimused.

KANNATUSAJA NELJAPÄEVA-ÕHTUSED JUMALATEENISTUSED, teenivad laied: 14. märtsil kell 7 õhtul Ando Kass; 21. märtsil Oscar Müllerbeck.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikul kl. 9.30 kuni 12 päeval, neljapäeva õhtuti kl. 6—8-ni.

Koguduse kantselei on avatud teisipäeviti kl. 10—6 ja neljapäeviti kl. 12—3.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7653
Kantseleis, telefon 921-9417

Palmipuude-pühal, 31. märtsil on JUMALATEENISTUS kell 1.30 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
36 Bardo Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 17. märtsil kell 10.15 hommikul pühapäevakool täiskasvanuile ja noortele, kl. 11.00 hommikul lastele.

Kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad H. Eller ja P. Kaups, solist.

Kell 6.00 ghtul KUULUTUSKOOSOLEK, K. Raid, kitarrikoor.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS

21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645

Jutlustaja Allan Laur,
72 Appleby Cres.
Markham, Ont. L3R 4L2
Tel. 477-6248

Kolmapäeval, 13. märtsil kell 7 õ. PALVEÕHTU.

Pühapäeval , 17. märtsil kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulavad Ülo Lndström ja Raul Pumber.
(Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.)

Kell 6 õhtul Ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Robert Ewing Texasest. Issanda surma mälestamine.

Kolmapäeval, 20 märtsil kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

TORONTO KOGUDUS

Kirik: Redeemer Luteri kirik
(Bloor ja Indian Rd.)

Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2.
Tel. 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 17. märtsil kell 17.00 JUMALATEENISTUS ja pühapäevakool, järgneb leeritund.

Laupäeval, 23. märtsil kell 15.00 JUMALATEENISTUS HÕBE TALUS (Hwy 48 ja Royal Beach Rd).

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.90 omas kodus, 501 Davisville Ave., Torontos. Igal esmaspäeval kell 18.00—19.30 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7

Õpetaja Udo Petersoo

3714 Beechollow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172

Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 17. märtsil kell 11 homm. Kristuse kannatamisaja JUMALATEENISTUS. Teenib õp. Elmar Pähn.

Pühapäeval, 24. märtsil kell 4 p.l. Kristuse kannatamisaja JUMALATEENISTUS. Teenib koguduse õpetaja. Uue koguduse nõukogu ametisse õnnistamine.

Pühapäeval, 31. märtsil kell 11 homm. PALMIPUUDEPÜHA JUMALATEENISTUS ja „Kalevi" skautlipkonna aastapäeva tähistamine. Solistidena esinevad sopran Tamara Norheim ja tenor Georg Soans.

Reedel, 5. aprillil kell 4 p.l. SUUR-REEDE KONTSERT-JUMALATEENISTUS armulauaga. Vana Andrese Koguduse segakoor A. Ballstadti juhatusel esitab Theodore Duboisi „Seitse risti-sõna". Kontserdile järgneb armulaud.

Koguduse segakoori harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õhtul kiriku saalis.

Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

Piiblitunnid kell 3 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

Õpetaja kõnetunnid kiriku kantseleis teisipäeviti 6—8, neljapäeviti 2—8 ja pärast jumalateenistusi.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kella 10 homm. — 8 õ.

TÄHELEPANU:
10.—23. märtsini kõiges koguduse töösse puutuvas helistada Bruno Lindrele, tel. 421-5541.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmap., 13. märtsil kell 7.30 õ. piibli-palvetund ainel: Joh. ev.

Pühapäeval, 17. märtsil kl. 11 hommikul Jumalateenistus, teenib E. Sarajaoja.

Kolmapäeval 20. märtsil kl. 7.30 õhtul piibli-palvetund ainel Joh. ev. Pühapäeval 24. märtsil kl. 11 hommikul Jumalateenistus, teenib E. Kiil New York'ist.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

R R 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 17. märtsil kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel.

Palmipuude-pühal, 31. märtsil kell 2 p.l. ARMULAUA-JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

Noori, kes soovivad kevadleerist osa võtta palutakse pöörduda koguduse vaimuliku poole.

ARMAST ABIKAASAT

WILHELM KESKEL-KESKKÜLA

sündinud 9. augustil 1907 Käinas

surnud 9. märtsil 1985 Torontos

leinab kurbuses

abikaasa SIINA

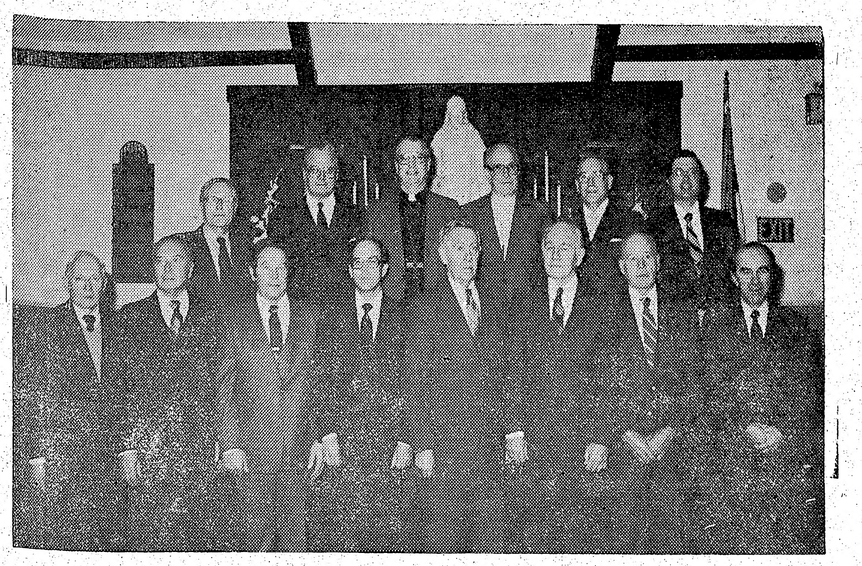

Montreali EELK Jaani koguduses õnnistati ametisse 36. aastapäeva puhul uus nõukogu koos külalistega, esireas vasakult R. Tammark, A. Pindam, V. Vaus, I. Teose, A. Pärtelpoeg, L. Kallas, E. Klav ja L. Pirosok; seisavad vasakult V. Niilend, õp. H. Laaneots, piiskop W. D. Huras, õp. H. Saabas, nõukogu esimees P. Möldre ja M. Sultson.

Foto: Meeme Sultson

ARMAST TÄDIPOEGA JA SUGULAST

ins. WILHELM KESKEL'i

mälestavad leinas ja avaldavad kaastunnet SIINA LE

MAX abikaasaga
MELITTA
LAPSED perekondadega

MEIE KALLIST VARALAHKUNUD

ANNE-LIIS OTS GOODMAN'i

sündinud 3. veebruaril 1948 Rootsis
surnud 7. märtsil 1985 Torontos

mälestavad sügavas leinas

ISA ja EMA
VEND ja ÕDE perekondadega
tütar RACHEL

AVALDAME SÜDAMLIKKU KAASTUNNET PEREKOND OTSALE NENDE ARMSA TÜTRE

ANNE-LIIS OTS GOODMAN'i

surma puhul

KARL VAHER abikaasaga
HELJO VILBASTE
AUGUST PERTMANN abikaasaga

LAHKUS IGAVIKKU MEIE
KALLIS SÕBER JA TÖÖKAASLANE

HEINO SOOPALU

† 26. 2. 1985 Deep River'is

mälestavad perekonnad:

A. KAERT
E. KAERT
E. NOORMÄGI
R. OLLINO
K. PIHL
K. H. RAUDSEPP
J. VIHLMA

LAHKUS OOTAMATULT MEIE HEA JA ARMAS SÕBER

ELMAR ROO

Sündinud Tallinnas, surnud Royal Beach'is

Mälestame kurbuses

LAINE
ALLAN
CHERLY-LYNN

Kõik kaob,
mälestus jääb

MONTREALI UUDISEID

Montreali Pensionäride Klubi tegevus kulgeb nädalast nädalasse ja kuust kuusse samas rütmis. Igal reedel on tavaline kokkutulek kohvilauaga ja mitmesuguse kavaga. Klubi juhatus koos kava kujundaja H. Höövel'iga on püüdnud kokkutulekuid võimaluste piires rikastada mitmesuguse huvitava kavaga. Seni on see õnnestunud päris sujuvalt, kuid viimasel ajal on olnud kava koostamisel raskusi. Võimalused leida teotahtelisi ettekandjaid on jäänud ikka vähemaks, kuna meie ühiskonna aktiivne osa on vähenemas.

Enne jõule tegid paar daami kava koostajale siiski üllatuse, lubades aidata ühe reedese kavaga. Lepiti kokku, et sellest enne avalikkusele ei teatata, kui asi on kindlaks kujunenud. Pidi olema muusikaline üllatus.

Veebruarikuu esimesel reedel leidiski üllatus aset kahe Montreali pianisti, Dagmar Kokkeri ja Ingrid Tärk'i muusikalises väljenduses. Esitati neljale käele loodud klaverimuusikat, nii eesti- kui väliskomponistidelt. Kanti ette Faure „Hällilaul", K. Raidi „Kolm rahvaviisi neljakäe klaverile" (Leinaja, Meie elu, Kuku sa kägu), Dvoraki „Slaavi tants" ja Brahms'i „Ungari tantsud" 1 ja 2. Lisapalana Faure „Miaou".

„Muusikaline üllatus" tõi kokku rohkearvulise kuulajaskonna, kes jälgis esitatut suure huviga. Nauditavamaks tegi õhtu veel asjaolu, et teadustajana esines Dagmar Kokker, kes tutvustas ettekantavaid palasid, eriti eesti komponisti osas mahlaka naljaga. Kava lõpul võttis sõna H. Höövel, kes tänas esinejaid meeldiva õhtu eest ja manis, et see on tema praktikas esmakordne juhus, kus kava koostajale pakutakse küsimata oma abi. Tänuks meeldivate ettekännete eest andis ta esinejaile üle lilled kogu Motreali Pensionäride Klubi liikmeskonna nimel.

15. veebruaril katsus Pennsionäride Klubi kokku panna mitu kava ühele kuupäevale. Kõigepealt vestles dr. S. Nõmmik eskimodest. Vestleja andis huvitava ja mitmekülgse ülevaate eskimodest kui siinsetest põliselanikest. Ta kirjeldas nende rassilist päritolu, nende keelt ja kultuuri, samuti nende riietust, elamuid, toitlustamist ja rändamist.

Kõneleja märkis, et Ameerika põhjapõder on eskimodele kõige olulisemaks elamise vahendiks. Sellelt ta saab kõike vajalikku — toitu, ihukatet üa luudest riistu. Tähtsuselt järgmised on neile hüljes ja kalad. Eskimode, nii naiste kui ka meeste käsitööd on huvipakkuvad, eriti naiste poolt valimistatud värvirikas rõivastus; see on värvirikkam ja nende peakate on suurem meeste omast. Eskimo mehed tegelevad jahiriistade ja veesõidukite valmistamisega, aga ka puust ja luust amulettide valmistamisega, mis viib neid ühendusse nende jumalatega.

Ka kirjeldas S. Nõmmik nende 19-nda sajandi rahvuslikku primitiivset kunsti ja hilisemat 20-nda sajandi massilisi luua ja seebikivi skulptuure.

Vestleja näitas pilte nende elamisest, käsitööst ja kunstist.

Sellele järgnes valentini-päeva kohane ettekanne, kus J. Toome luges ette huvitava sisuga armastuskirja.

Kolmandaks oli eestlaslik vastlapäeva märkimine ehtsate vastlavahukuklitega, mida pr. L. Oja koos teistega olid valmistanud. Seltskondlik ruum oli valentinipäevale sobivalt dekoreeritud. Õhtu oli sisukas ja kõigile jäi sellest meeldiv elamus.

☆

Montreali Pensionäride Klubi tähistas oma Eesti Vabariigi aastapäeva reedel, 22. veebruaril ettekandega, kus oli juttu meie Vabadussõjas langenud sõdurite mälestussammastest ja nende loojaist — kunstnikest.

Vestlejaks oli L. Kallas, kellel oli kasutada üliõpilasselts „Põhjala" poolt väljaantud raamat „Eesti Vabadussõjas langenute mälestussambad". Pildimaterjal selleks oli saadud soomlaselt, kes oli omal ajal kogunud fotosid Eestist. L. Kallas andis alul ülevaate mälestussammaste tekkimise mõttest ja selle levinemisest üle kodumaa. Nende püstitamine algas juba 20-ndate astate alul, viimane neist 1934-ndal aastal. Mälestusambad püstitati tavaliselt linnadesse ja kihelkondadesse seal elanud langenuile. Üldise riikliku mälestussamba projekt Tallinnasse Vabadusväljakule Harjumäe küljele jäi II maailmasõja tuleku tõttu teostamata.

Peale sissejuhatavat osa L. Kallas näitas raamatust rohkeid fotosid mälestussammastest, mainis nende asukohta, kunstnikku, materjali ja kõrgust. Nüüd on kõik lammutatud ja järele on jäänud ainult fotod. Tähtsamateks kujundajateks olid kujurid A. Adamson, W. Mellik, J. Koort, A. Starkopf, J. Raudsepp, F. Sannamees ja teised.

Ettekanne sobis hästi Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamiseks, pealegi ruum oli kaunistatud rahvusvärviliste lintidega. Peale ettekannet oli üllatavaks sündmuseks, veebruaris sündinud klubi liikmete sünnipäevade pühitsemine. Mõtte algatajaks ja suure vaeva nägijaks oli L. Oja oma abilistega. Sünnipäevalapsi oli kohal arvult 15. Need kogunesid saali ühte otsa, kuhu oli kaetud rikkalik sünnipäevaliste kohvilaud. Sünnipäevalapsed pildistati ja neile lauldi „palju aastaid" koosolijate poolt. Samas pakuti kõigile klaas valget veini.

Nüüd kooslijad asusid kohvilauda, ja alustati isamaalikkude laulude laulmist, kus klaverisaatega aitasid D. Kokker ja E. Leetmaa. Õhtu kujunes üheks kodusemaks ja hubasemaks olemiseks klubi tegevuses. Rahvas jäi veel istuma ja vestlema pikemaks ajaks.

H.H.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna
üldhuvide eest!

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MEIE ARMAS ÕDE JA TÄDI

VIRVE SEDAL

neiuna SAAR

Leinavad

ERIK SAAR abikaasaga
ANITA SAAR
MARK SAAR

Murray E. Newbigging Ltd.
Matusebüroo
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

SPORT

Edukas ESTONIA korvpallimeeskond

Toronto ESTONIA korvpallimeeskond võitis märtsi esimesel nädalalõpul peetud võistlusel Windsori AKO 103:91, mis oli parim seenior A meeste mäng Sheridan College'is peetud võistlusel. ESTONIA võitis sama meeskonna koguni 118:59 laupäevasel avamängul.

Windsori seenior klubi treener ütles, et nad on võistluse võitnud igal aastal, kuid ta lisas, et ta ei tea ühtki vanemat meeskonda Kanadas, kes võiksid võita praegu ESTONIA't.

ESTONIA olevat koorekiht Kanadas sündinud korvpallimängijaid, kes koosneb endistest keskkoolide, ülikoolide ja internatsionaalsete meeskondade meistreist.

Ka Windsor tõi kaasa oma võrkpallitähe Mike Brkovichi, aga üks mängija ei suutvat muuta meeskonna taset. Windsor oli avanud mängu esimese korviga ja olid juhtinud kuni esimese veerandaja lõpuni 28:18. Kuid juba 5 min. pärast teise veerandaja algust ESTONIA asus juhtima 33:32 ja ei „vaadanud enam kordagi tagasi".

Võit andis ESTONIA'le võimaluse osavõtuks 21.—23. märtsil Winnipegis toimuvast Kanada meistrivõistlustest.

ESTONIA olevat teinud spordimaailmas viimastel aastatel nii tugeva mõjutuse, et nüüd on kutsutud võistlema Euroopa professionaalide meistrivõistlustel aprillis Pariisis. Sel puhul ESTONIA klubis mängib kaasa leedulane Leo Rautins, parimaid korvpallimängijaid Kanadas ja David Coulthard.

ESTONIA's pole enam ühtki eestlasest mängijat, kuid treeneriks on Harry Liiv, kes jätkab sama nime all teistest rahvustest mängijatega.

Ermo Kulmar

Estonia masterid maailmarekordite jahil

Ületati 7 sisemaailmarekordit lisaks neljale uuele rekordinormile

Ontario Masterite kergejõustiku sisevõistlused toimusid York ülikooli spordihallis, Torontos, 2. märtsil 1985.

Võistlejate arv oli veidi üle 200, mis oli suurim eelmiste aastate sisevõistlusist. ESTONIA MASTERITEST oli üheksa võistlemas, Kergejõustiku Klubist olid mõned kohal vaatlejatena.

Vanuseklassid algasid naistele 35-st ja meestele 40-st, mis kerkisid viie aasta kaupa 75 pluss klassini. Vanim võistleja oli 79-aastane lätlane Ticmanis, kelle nimel mitmed maailmarekordid.

Võistlused algasid hommikul ja kestsid kuni pärastlõunani. Korraldus oli üks paremaid. Ettenägematа probleemiks kujunes Estonia Masterite esindajale E. Kulmarile rekordide vormilehtede täitmine ja kohtunikelt ning võistlejailt neile allkirjade hankimine.

Estoonlased ületasid kolm Kanada ja viis Välis-Eesti rekordit, millele lisandusid vastavalt kuus ja kümme uut rekordinormi (CRn ja ERn). Saagiks langes 16 kuldmedalit ja kaks hõbemedalit, see tähendab, keegi ei jäänud ilma medalita. Esmakordselt ja edukalt oli „tules" Mati Jaago, aidates alalhoida eestlaste hegemooniat kuulitõukes.

Pärast võistlus oldi Stong College'is banketil, millele järgnes Kanada Masterite Ühingu (CMAA) aastakoosolek. Elmo Kurmar valiti kolmandat korda juhatuse koosseisu.

VÕISTLUSE TULEMUSED:

60 m jooks: M75 1) Karl Trei 10,1 (MR).

60 m tõkkejooks: M75 3) K. Trei 12,5 (MR).

400 m M60 1) Valden Sadul 64,7 (MR).

800 m M60 1) V. Sadul 2.34,9 (Eesti rekord, ER).

3 km kõnd: M60 1) Uno Limit 17.36,0 (MRn); M45 1) Jaan Roos 14.06,7 (MRn).

Kaugushüpe: M75 1) K. Trei 3.63 (MR). M60 1) V. Sadul 4.18 (ER).

Kõrgushüpe: 1) K. Trei 1.20 (MR); M60 1) V. Sadul 1.27 (ERn).

Kolmikhüpe: M75 1) K. Trei 7.58 (MR).

Teivashüpe: M60 1) Jaan Lents 2.70 (MR).

Kuulitõuge: 4 kg. M75 K. Trei 9.81 (MR), 2) M70 Ermo Kulmar 9.05; 5 kg M60 1) J. Lents 11.76 (MR), 2) Walter Lood 10.20. 6 kg M55 1) Mati Jaago 11:61 (Kanada rekord).

Naistest võistles kaasa Helgi Pedel 60-aastaste ja vanemate klassis tõugates 3 kg kuuli 8.60, mis on uueks maailmarekordiks.

Märkus: „n" rekordi järel tähendab, et see tulemus on veel uueks rekordiks kinnitamata.

Osavõtjaid, vanemad, juhid, hundud ja hellakesed kohe pärast kelgutamisvõistlust hellakeste ja hundude talipäeval, mis tänavu peeti 2. veebruaril Sunnybrook pargis. Foto: Jüri Laansoo

RAAMATUID LASTELE:

KALEVIPOEG (õppe- ja tööraamat lastele)	3.—	.50
ÕPETA MIND LUGEMA I (õppe- ja tööraamat eelkoolilealistele lastele värvitrükis)	5.—	.50
ÕPETA MIND LUGEMA II (õppe- ja tööraamat eelkoolilealistele lastele värvitrükis)	5.—	.50
EESTI KEELE HARJUTUSTIK I	3.—	.50
PIKKE MIKKE — Tuttsaba ja vuttsabo	2.50	.50
TRIPS, TRAPS, TRULL	$4.—	.50
SINISED ÕUNAD	$3.—	.50
KEVADE I	$6.—	1.—
A. Lindgren — VAATA, MADICKEN, LUND SAJAB suures formaadis piltidega, köites	13.—	—.50
		US $1.50

MÜÜGIL

ARVI TINITSA koostatud

Lennuväe abiteenistuslaste sõjasõitu II maailmasõja lõpupoolel kirjeldav suurteos

Välgumärgi kasvandikud

560 lk pluss 80 lk fotosid ja dokumente

Hind $47.00 pluss $1.50 saatekulu Kanadas
$3.00 teistele maadele

Saadaval Vaba Eestlase talituses

MAARJAMAA kirjastusel ilmunud raamatud müügil Vaba Eestlase talituses

Jüri Uluotsa „Eestlaste lepingud võõrastega XII sajandil"	$4.—
Uku Maasing „Udu Toonela jõelt"	8.—
Uku Maasing „Piiridele Pyydes"	6.—
„poety estoni" — eesti luule antoloogia itaalia keeles	6.—
Kalju Lepik — Death has a Child's Eyes	6.—
Salasoo ja Salo — Välis-Eesti perioodika	6.—
Anführung zu der Etnischen Sprach (Esimene katse eesti keele grammatika ja sõnaraamatu koostamiseks H. Stahli sulest aastal 1637)	6.—
Reedik Willem Wilmanni „Valmid"	6.—
Blaise Pascal — Mõtted	4.—
Antonio Possevino — Kiri Mantova hertsoginnale	6.—
Arno Vihalemm — Kunstnik eesti kirjanduses	4.—
Aarand Roos — Juutide kuningas Tallinnas	6.—
Ilona Laaman — Üks üsna kerge haigus (luuletused)	6.—
Kaugver — 40 küünalt	6.—
R. Tagore — Puuviljapõim	6.—
A. Roos — Jumalaga, Kars ja Erzurum	6.—

PLUSS SAATEKULU 50 c IGALT RAAMATULT

MÜÜGIL

Oskar Lutsu KEVADE I

Saadaval „VABA EESTLASE" talituses ja koolivahetusel Eesti Majas raamatute müügilaual.

HIND $6.00 — postiteel $6.50

Oskar Puhm

Rindevaimuliku mälestusi

2.

Soomlased läksid otse üle lahtise väljaku, ent lennukipomm tabas neid purustavalt. Mina pääsesin mõlki löödud kiivriga ja tugeva põrutusega. Soomlased on kohusetruud eeskirjade täitjad. Karjala kannasel sisenesin mitmesse tallu, kust elanikud olid kõrgemalt poolt antud korraldusel lahkunud. Olin üllatunud, leides talutoad pühapäevaselt puhtaina — lauad ilusate linadega kaetud, põrandal vaibad ja seinariiulitel korralikult reas dekoreeritud taldrikud. Pagulastel tuli kõigest loobuda, aga mentaliteetvaimulaad jäi olude sunnil mahajäetud kodudesse elama. Märkasin, et ühtki koera polnud ringi jooksmas, ainult kassid. Koer armastab inimeste seltsi, kass oma sünnipaika.

Karjala kannas on Soome kauneim ja viljakaim ala. Vooreline ja hulgana järvekesi. Kõikjal oli näha hoolitsevat kätt. Nüüd võimutseb seal võsa ja segadus, korratus ja mahajäetus.

Pärast venelaste läbimurret sakslaste piiramisrõngast Leningradi juures, jaanuaris 1944, kuhjati Soome rindele tohutul hulgal sõjamaterjali, eriti Rajajõe joonele. 9. juunil 1944 varahommikul pääses valla tohutu põrgu selles rindelõigus. Nagu hiljem on selgunud oli sellel läbimurde liinil rakendatud 300—400 kahurit ja miinipildujat ühe kilomeetri peale. Sellele lisandusid veel massilised lennukite ja tankide rünnakud. Selletaolisele õudsele survele ei jaksanud reservideta ja kehva varustusega võitlevad soomlased enam vastu panna. Kuid hoolimata kohutavatest löökidest suutsid soomlased siiski rinde stabiliseerida Viiburi lahe läänеranna joonele. Nad sooritasid koguni lokaalseid vasturünnakuid kuni rahulepinguni, õiendades mõnel pool tulemuslikult rinnetki.

Soomlased lootsid oma südamesopis läänеliitlaste mõistvale suhtumisele, demokraatlikule ja talvesõjas ülesnäidatud muinasjutuliselt vaprale armeele. Kuid just ümberpöördult toetati maailma vägivalla ja valega vallutada tahtvat punavalitsust ja nende maid ning rahvaid orjastavaid jõuke. Mitmel puhul on Lääs oma poegade verega pidanud hiljem lunastama mainitud väärsammu.

Soomlased toimisid korrektselt ega ei läinud üle Soome piirijoone, mida märkis Rajajõgi. Nad ei nõustunud, et koos sakslastega vallutanuks Leningradi. Seda poliitiliselt üllast hoiakut ei hinnatud Läänes väärikalt ja soomlane arvestati vaenlaste kilda. See on okkaks paljude soomlaste ja minugi südames.

Mulle jättis sügava mulje kaljuna kindel Viiburi linn. Ajaloolline kaitsevall ida vastu. Taganedes läbi Viiburi oli keelatud midagi õhkida või varandusi päästa. Põhjuseks — venelastega olid rahuläbirääkimised Rootsi kaudu käigus ja bolshevike arvates kõik kuulus neile. Soovisin kogu hingest: Jumalaga veetlev Karjala kannas ja Viiburi! Loodame, et kunagi paistab päike põlisele Soome maakonnale ja linnale.

Karjala tõrjelahinguis täitsid eesti vabatahtlikud auga oma ülesandeid. I pataljon Valkeasaare lõigus oli suurrünnaku algusest peale kahurväe turmtules ja tankide ning lennukite ja jalaväe rünnakute objektideks. Tulemuslikult aga suleti siin tee venelastele Terijõe suunas, taganedes ja kattes 10. diviisi staabi evakueerimist ja Soome lahe rannikul võitlevate üksuste taganemist. Mitmel puhul kaitsesid eestlased viimastena positsioone ja taandusid alles kottilangemise ohus. Võitlusmoraal oli kõrge, võideldi alistumatult. Isegi venelastega tuli vahel pidada lähivõitlust.

Oma kangelasliku võitlusega teenisid eesti vabatahtlikud Soome ülemjuhatuse täieliku tunnustuse. Tasusime osaliselt selle auvõla, mida soomlased maksid eluhinnaga meie Vabadussõjas. Eestlaste kaotused, kaasaarvatud kõik väeliigid oli ümmarguselt 200 langenut ning teadmata kadunut ja 500 haavatut.

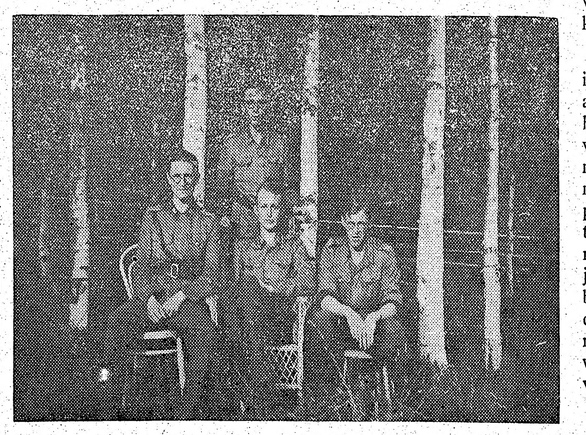

„Siin kusagil" suvisel rindemaastikul arutamas sõjakaaslastega olukorda 1944. aasta suvel. Vasakult õp. O. Puhm, keskel J. Hansen.

Enamus „Soome vabaduse ja Eesti au eest" langenuid puhkab Hietaniemi ja Malmi Kalmistuil (Helsingi lähedal), mõnikümmend Karjala kannasel, üksikuid Soome lahe rüpes... Tänu korralikule väljaõppele ja taibukale individuaalsele võitlusviisile võõras ja kinnises maastikus, isegi vaenlase seljataga, suudeti vältida arvukamaid ohvreid.

Venelaste Eesti piiridesse jõudmine mõjus eesti vabatahtlikele Soomes rusuvalt. Ehkki ka Soomes võideldi bolshevike vastu, tundis enamus, et meie õige koht on siiski nüüd meie kodumaal. Me pole kargurid (sõjaväejooksikud), vaid mehed, kes selleks pagesid üle lahe, et omandada vajalikku lahingõppust meile südamelähedases vennasrahva armees, et seda hiljem kasutada me isade maa kaitseks.

Puutusin kokku sadade poistega isiklikult ja tean, et selline mõtteavaldus oli spontaanne. Mingit kihutustööd selleks ei tehtud. See oli vaba rahva nooruse kindel veendumus olla solidaarne oma võitleva maa ja rahvaga ning anda omapoolne panus. Nii oli neid kasvatatud. Selles otsuses ei oleks keegi neid suutnud vääratada. Kui hiljem see otsuse tegemise tund saabus ja meestele anti individuaalselt otsustada, kas jääda Soome või minna kodumaale, siis oli 90% valmis kodumaale minekuks; hiljem vähenes see protsent 80-le.

(Järgneb)

Kultuuripäevad '85 teatri ja luulega

Nagu alates 1970. aastast, toimuvad ka tänavused Kultuuripäevad lihavõtte nädalalõpul — 5., 6. ja 7. aprillil New Yorgi Eesti Majas. Seekord asub kava pearõhk kaasaegsel eesti dramaturgial ja luulel. Ettekandmisele tulevad kaks Elmar Maripuu lavateost ja üks Paul-Eerik Rummo näidend ning Artur Alliksaare, Hando Runneli ja Jaan Kaplinski luule.

Mitmekordselt Kultuuripäevadel esinenud Elmar Maripuu, kelle eestlaste ajalugu hõlmav „Esivanemate hääled" kanti haaravalt ette möödunud aastal, esitab Kultuuripäevadel '85 oma teatritrupi „Toronto Lavatehas" kaastegevusel kaks lavastust: „Armujook" ja „EstoMacho". Viimast on etendatud KLENK-i päevadel, aga „Armujook" on verivärske. Nagu Maripuu varasemad näidendid, on tema uued teosed satiirilist laadi ning peaksid seepärast kõigile lõbu pakkuma. „Armujook" kantakse ette nii reedel, 5. aprillil kui laupäeval, 6. aprillil. „EstoMacho" etendub kaks korda laupäeval.

Samuti Torontost pärit, aga end New Yorgi „La Mama" teatris täiendanud ja nüüd siinsel off-off Broadwayl tegutsev Linda Pakri, kelle „Sabata krokodill" võlus Kultuuripäevade teatrikülastajaid kahe aasta eest,

toob Kultuuripäevadel '85 „Kunstiklubi Teatriga" lavale Paul-Eerik Rummo noortenäidendi „Kass! Kass! Kass!", mis põhineb tuntud muinasjutule „Saabastega kass".

Teatavasti etendus Kultuuripäevadel '71 „La Mama" teatris Paul-Eerik Rummo ingliskeelne „Tuhkatriinumäng", mis samuti oli rajatud muinasjutule. On kahtlematult huvitav näha kuidas Eestis elunev näitekirjanik seekord oma allegooriat vormib. „Kass! Kass! Kass!" etendub reedel, 5. aprillil ja kaks korda laupäeval, 6. aprillil. Kõik seitse teatrietendust toimuvad Eesti Majas, samuti nagu ülejäänud Kultuuripäevade kava.

Peale näidendite kantakse Kultuuripäevadel '85 ette kolme kaasaegse eesti luuletaja loomingut ning analüüsitakse ühte neist. Reedesel avaõhtul esitab „Toronto Lavatehas" Hando Runneli luuleteatrit. Laupäeva pärastlõunal esitatakse Artur Alliksaare luulet pealkirjaga „Munk ja sübariit". Samuti laupäeva õhtupoolikul toimub New Yorgi Linnaülikooli Lehman Kolledzhi korralise kirjandusprofessori dr. Mardi Valgemäe ettekanne Jaan Kaplinski „Tolmust ja värvidest", mille raames esitatakse mitmeid Kaplinski luuletusi. Kaplinskit kui eesti protestilaulikust kirjutas möödunud aastal „The New York Times", tuues ära tõlke tema luuletusest „Vercingetorix ütles".

Kultuuripäevade avamisel reede õhtul, mille juurde kuulub traditsiooniline vahuvein,

esinevad muusikaliste ettekannetega Roosi Lindau ja Maaja Roos.

Laupäeva õhtul esineb veel ingliskeelse kavaga Chicagost kohale tulev eesti koomik Rein Ruus. Kultuuripäevad '85 lõpevad ühise hommikusöögiga pühapäeval, 7. aprillil.

Ingi-Mai Loorand esinemas klaveripalaga lumehelbe all ja seinale kinnitatud gaidimärgi ees.

Foto: Vaba Eestlane

EESTLASED ROOTSIS

Eesti Teaduslik Selts Rootsis korraldusel toimus ettekandekoosolek, kus prokurör jur.kand. Maja Hoffman kõneles teemal „Rootsi kriminaalpoliitika pärast Teist maailmasõda".

Stokholmi Eesti Ühing korraldas pikema kestvusega filmiõhtu aktuaalsete ja ajalooliste sündmuste meeldetuletamiseks ja tutvustamiseks. Õhtu algas filmiga viimasest Eesti Vabariigi aegsest XI laulupeost 1938. Selgitava ülevaate laulupeo ja tegelaste kohta andis A. Metslov, tolleaegne Eesti Lauljate Liidu juhatuse sekretär ja laulupeo peatoimkonna liige, kes oli üks kahe viimase Eesti Vabariigi aegse laulupeo tegelikest korraldajaist. Selleaegseist juhatusliikmeist on elavate hulgas peale Metslovi veel Gustav Ernesaks. Laulupeofilmile järgnesid filmid Göteborgi festivalist, ESTO-84-st Torontos ja „Tallinn 1984".

„ESTO Kirjasõprus jätkub

Looge eestluse sõprusvahekordi üle maailma!

„ESTO Kirjasõprus" algas kaks aastat tagasi Torontos, Kanadas.

Korraldajad olid Eestlaste Kesknõukogu Kanadas Noorsootöö Komisjon, ESTO'84 ja Toronto Eesti Täiendusgümnaasium.

Korraldajate soov oli, et eestlased vabas maailmas looksid sõprusvahekordi ja loodetavasti paljud saaksid ESTO'84 ajal Torontos kokku.

„Kirjasõpruse" programm oli üle lootuste edukas. Eestlasist kirjasõpru on nüüd kõikjal vabas maailmas juba üle 150-ne, seitsmeaastasest kuni üle kaheksakümne-aastaseni.

Korraldajatel oli kahju katkestada edukat „Kirjasõpruse" programmi ja otsustati seda ülemaailmselt jätkata EKN Noorsootöö Komisjoni korraldusel.

Palume kõiki nii korraldajate kodulinnas, Torontos, mujal Kanadas kui ka kõikjal vabas maailma, kui Teil või Teie lastel ja tuttavatel veel eestlasist kirjasõpru ei ole ja on soov kirjasõpruse alustamiseks, saata lähemat informatsiooni alltoodud aadressil.

Nimi _____ **Neiu** ____ **Peiu** ____

Aadress _____

Telefon _____ **Sünniaasta** _____

Huvialad _____

Organisatsioon(id) _____

Soovitud kirjasõbra vanusegrupp ____ **Neiu** ____ **Peiu** ____

Kirjutage eesti keeles — meie kõikide ühises emakeeles — ja ulatage oma käed sõpruses üle maade ja merede!

Maiki Andre Lupp
Koordinaator, ESTO Kirjasõprus (EKN)
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario.
M4K 2R6
CANADA

On tarvis ühtekuuluvustunnet

Torontolased Enn Kiilaspea ja Õnne Laikve aitasid sisustada Buffalo eestlaste Vabariigi aastapäeva aktust

Buffalo eestlased pühitsesid Eesti Vabariigi aastapäeva 17. veebr. Buffalo kohta võrdlemisi arvuka osavõtuga.

Aktuse ava- ja lõppsõna oli Buffalo Eesti Koondise esimehelt Voldemar Kirss'ilt. V. Kirss leidis, et Vabariigi aastapäev on tähtis nii vanadele kui noortele. Vanadele on see päev mälestus Eesti iseseisvusse saavutamisest. Noortele tiivustajaks inimõiguste rikkumise vastu võitlemisel.

Peokõneleja Enn Kiilaspea, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas abiesimees, valgustas kuulajaid praegusest poliitilisest olukorrast ja toonitas, kui väga valvel me peame olema kodumaa saatuse pärast, sest meie geograafiline asend suure Venemaa kõrval nõuab seda.

Meie ühiskonnal on tarvis tugevat ühtekuuluvust ja juhtivad jõud vajavad tuge ja kindlat toetust ühiskonnalt.

Ikka kordub meie vana viga: kritiseerijaid on palju, tegijaid vähe.

Õnne Laikvee oma meeldiva ja sädeleva lauluga tõi külakostiks eesti rahvalaule ja laule soome ning teiste heliloojate salvest. Teda saatis seekord Euroopast, Belgiast siin Buffalo ülikoolis õppiv pianist Fanny Tran. Fanny Tran esitas klaveril ja palu prantsuse modernistidelt.

Rõõmu pakkusid Buffalo oma rahvatantsijad. Neid oli küll ainult 2 poissi ja 4 tüdrukut,

aga huvitavad ja hästi viimistletud tantsud olid väga nauditavad. Rahvatants, mis sageli võib muutuda monotoonseks, seekord peegeldas rõõmu ja ilu.

Perenaiste rikkalikule söögilauale järgnes jalakeerutus. Tunti endid ühise perena ja oldi rõõmsad, et võidi pühitseda Eesti Vabariigi aastapäeva, olgugi et väljaspool kodumaad.

E.L.

TAIMI PROOS'i luuletuskogu

ELUKIIGEL

Saadaval VABA EESTLASE talituses

HIND $10.— + saatekulu 50 ¢

Anne Liis Tüll, tuntud eesti seltskonnategelane Torontos ja Väino Verner Keelmann abiellusid Peetri kirikus.

Foto: Lembitu Ristsoo

NOORTE VABA EESTLANE

Õige eestlane

Kes on õige eestlane? Seda küsimust on mitu korda arutatud, aga siis on ikka jutuks inimese kodumaa truudus või tema tegevuskraad ühiskonnas. Tahaks aga teada, kuidas õige eestlane välja näeb?

Tihti on kombeks rahvaid üldistada, öeldes et itaallased on lühikesed ja tumedad, iirlased pikad ja punapead, ja mitte nii kenasti, et juutidel on jõle pirakad ninad. Mis on siis tüüpilise eestlase head ja vead?

Mõeldes eestlasi, meeldib mul ette kujutada sellist Kalevipoja taolist meest: pikk ja tugev, kuldsete lokkide ja säravate siniste silmadega (ja tal on ka jõle ilusad jalad!). Naine oleks sihvakas, heledate juukste ja päiksepruuni nahaga.

Kahju küll, aga kui nüüd vaatame ringi on näha, et see ei ole just nii. Ja võiks koguni ütelda, et ei ole mingisugust erilist kehalist joont, mis meil kõigil ühine oleks. Kui mingisugune joon aga esineb, siis on kuulda, et eesti naistel on kalduvus sellega, et alt veidi laiemaks minna — aga teame, et see ei ole tõsi!

Nii et, võibolla on hea, et oleme kõik erinevad, niimoodi saame oma erinevaid sporditalente harrastada, tehes oma eesti suusasääri ja võrkpallikäsi kuulsaks, ja oleme kõik omamoodi huvitavad.

Teada on aga, et igas eesti keres leidub tugev, kuldne põhjamaa rahva süda!

RIINA KINDLAM

Talv on käes

Taevast vaikselt alla langeb
valgeid, pehmeid lumehelbeid.
Puud ja põõsad härmatavad.
Õhtu laotund üle maa.

Orav ronib kuuse otsa,
rähn see toksib männil.
Jänes lippab üle lume
rebane tal kiirelt järel.

Erik Jaason

Mälestusi ESTO'st

Nüüd kui lumi katab maad, vaatame tagasi läinud suve sündmustele. Möödunud suve suureks elamuseks olid maailmalaager „Eesti Lipp" ja ESTO '84. See kokkutulemine nõudis eestlaste poolt palju plaanitsemist, ettevalmistusi ja palju rasket tööd. See energia kulutamine ei olnud ilmaasjata, sest selle tulemused andsid meile ühe suurima elamuse, mille mälestused elavad edasi meie kõigi südametes.

Enne 8. juulit 1984 kõik ootasid ESTO saabumist. See oli ainuke mõte, mis käis peast läbi, kui olid rahvatantsu- või lauluharjutusel. Päevad möödusid, aga ESTO ei tundunud lähemal olevat. Aga lõpuks tuli päev, kui ei olnud enam ootamist, sest ESTO oligi juba jõudnud. Eestlased igast maailmakaarest olid siin Torontos ja pühitsemine oli alanud.

Ma usun, et see sõna kõige paremini kirjeldab ESTO '84, sest see oli pühitsemine. Me pühitsesime oma kultuuri, et me eestlased oleme, oleme ja jääme. Me pühitsesime eesti rahva tugevust, et oleme suutnud kokku hoida, olgugi et meid on proovitud lahutada. Me pühitsesime vabadust, midagi, mis mõned peavad iseenesestmõistetavaks, aga mis eestlased on õppinud, et see on väga habras.

Minule eriti sai veenyaks, kui tähtis on eesti kultuuri alalhoidmine just tänapäeval. Ma tundsin esimest korda kui uhke ma olen minu pärandile. Olgugi, et ma tundsin ainult väheseid ESTO'st osavõtjaid, tundsin, et me olime ühena jagamas sama tunnet ja uhkust meie kodumaa ja kultuuri üle.

Aga siis tuli lõpp. Me pidime lahkuma uutest sõpradest. Need tundmused, mida olime kogenud, pidid ka lõppema. Ükskõik kui rõõmsad või uhked me olime, ESTO oli möödas ja Toronto linn muutus endiseks. Nüüd ei olnud enam ühtegi meeldetuletust järel sellest ajast, mis oli aset leidnud, mis tähtsust meie kokkutulemine väljendas, mida me proovisime teha. Aga see ei ole nii tähtis, sellepärast et meie südametes need juulipäevad elavad edasi ja need mälestused kunagi ei kao meie meelest. Nagu hea vein, nad ainult muutuvad paremaks aja möödumisega.

Ingrid Silm

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS

avatud esmaspäevast
reedeni kella 9—3-ni

Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832

KUULUTAMINE VABA EESTLASES

on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad

üks toll ühel veerul $5.—
esiküljel $5.50

Kuulutusi võetakse vastu:

nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

tel. 444-4832

Väljaspool tööaega:

Leida Marley 223-0080
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 12. märtsil 1985 — Tuesday, March 12, 1985

Teadaanne

Tallinna Linna Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi vilistlaste koosviibimine toimub 31. märtsil kell 3 p.l. 166 Sherwood Ave. (Mt. Pleasant and Eglinton rajoonis). Registreerida 23. märtsini tel 421-4714.

Wintario

7. märtsil toimunud Wntario loosimisel langes peavõit $200.000 piletile nr. C593942, $100.000 võitsid — A642160, D695908, B849219, $10.000 — 818726, 711309, $1000 — 50886, $100 — 8730, $50 segijärjekorras numbrid 030104, $10 — 346, **tasuta piletiraamat — 45. Nädala** müstilise preemiavõidu Plymouth Voyager'i — 441803.

SÜNNIKUULUTUS

Ellen ja Thomas Salumets teatavad rõõmuga

ANDRES JÜRI

sünnist 20. veebruaril 1985.

Lembitu poisid koguvad vanapaberit

Lisaks juustu tellimiste vastuvõtmisele, millega poisid saavad omale raha jamboree fondi, alustas Lembitu Malev ka vanapaberi kogumist. Vanapaberit saab müüa uuesti ümbertöötlemiseks, nii on selles ka üldine rahvamajanduslik kasu. Esimene kogumise päev oli laupäeval, 2. märtsil, kuid ei õnnestunud hästi, kuna Peetri kiriku juures toimus suur matus, mis takistas vanapaberi vastuvõtmist.

Juhtkond püüab vanapaberi vastuvõtmist tulevikus korraldada nii, et see läheks sujuvalt. Poisid on väga õnnelikud, kui kiriku lähedal elunevad eestlased säilitavad oma paberi kodus garaazhis kuni uue „paberi-päeva" teateni. Skaudijuhid võtavad paberi kokku ja toimetavad kohe edasi ostupunkti. Igasugune paber on kõlbulik, väljaarvatud telefoniraamatud, mis on tehtud juba kord ümbertöötatud paberist. Paber peab olema kokku seotud, nii et kannatab tõsta.

Sündmuste kalender

9 Neljapäeval, 14. märtsil kell 7.30 õhtul Tartu College'is Aarne Vahtra loeng „Kultuuribürokraatia — venestamise tööriist".

8 Reedel, 15. märtsil, kell 8 õhtul Tartu College'is Akadeemilise kodu Veini vestlus.

0 Laupäeval, 16. märtsil kell 7 õ. T. E. Segakoori lõbus laupäevaõhtu.

0 Pühapäeval, 24. märtsil, kell 11.30—3.00 Eesti Majas „Esto brunch".

3 Pühapäeval, 24. märtsil kell 3 p.l. Lawrence Park Collegiate Institute aulas TE Meeskoori aastakontsert.

4 Reedel, 29. märtsil kell 7.30 õ. Eesti Maja suures saalis TE Ühispanga aastapeakoosolek.

5 Pühapäeval, 31. märtsil kell 3 p.l. Eesti Majas Mulkide Selts Üldpäev ja koosviibimine kohviga.

6 Teisipäeval, 2. aprillil kell 7.30 õhtul Tartu College'is dr. Hans Sepa loeng „Lõplik diagnoos".

7 Laupäeval, 13. aprillil, kell 5 p.l. Eesti Majas Maakondlik Killapidu.

8 Pühapäeval, 28. aprillil kell 6 õ. Tartu College'is Helmi Betlemajuubelikontsert.

9 10.—12. maini Westburi hotellis All Saints Centre'is Kalevala 150. aastapäeva pidustused.

Estonia Koor esinemas nende tuluõhtul „Kevad-Noodid". Ees koorijuht dr. Roman Toi.
Foto: Vaba Eestlane

Pandi alus ilusale traditsioonile

Estonia Koori „Kevad noodid" Eesti Majas

Eesti Maja suur saal oli laupäeval, 2. märtsil publikust tulvil, osalemaks järjekorras teisel Estonia Koori perekonnaõhtul „Kevad noodid". Nagu õhtut kirjeldav artikkel ühes meie varasemas lehes mainis, oli õhtu sisuks ja eesmärgiks „tulla tiheda töökava kõrval kokku ka vabamas, lähedamas õhkkonnas — kuigi seegi sisustatakse nii laulude kui lugudega." Samuti oli selle sündmuse üheks elemendiks eelseisvatel jõuludel Pühale Maale toimuvale esinduslikule laulumatkale esimese „hambaraha" hankimine.

Nii ka juhtus — õhtust kujunes üks tore ja ladus, rikkaliku eeskavaga lahe koosolemine, kus oli võimalus isegi lauanaabritega mõtteid vahetada normaalse hääletugevusega, puudus trumminahku piitsutav orkestri lärm. Tahaks tõsiselt loota, et Estonia Koor pani selle õhtuga aluse ühele ilusale traditsioonile, mis korduks igal aastal samasuguses raamistikus ja õhkkonnas. Mis puutub eelseisva laulumatka „hambarahasse", siis võib eeldada, et ka selles suhtes oli sündmus edukas rahvaarvu ja nobedalt ostetavate loteriipiletite valguses.

Kavalist palet vaadeldes oli see lausa pillav ettekannete arvu, vaheldusrikkuse ja esinejate kombinatsioonide poolest — oli soliste, duette, triosid ja topelt-kvartett, rääkimata täis-koorist.

Esitatud palade muusikalise kuuluvuse skaala oli üsnagi ulatuslik, demonstreerides koorijuhi ja tema alluvate paidlikkust: nad tundsid ennast kodusena vägagi erinevates muusikalistes zhanrites. Traditsioonilne eesti koorilaul vaatas silma tänapäeva populaarsetele lauludele ajakohastes, soliste rakendavais seadeis; sentimentaalsete, kodumaiste sugemetega meleolulaulud andsid käe „barbershopi" akordidele. Kahekümnenda sajandi teisel poolel arenenud naisõiguslus oli ka sellesse, senini meeste monopoliks peetud muusikavormi, sisse tunginud — topelt-kvartetis laulis vapralt kaasa kolm naishäält. Piitsavarre taolisele opereti numbrile lisaks esitati ka nõudlikuma, aariajliku solisti-koori finaalpala. Eesti keele nüansirikkust kasutavatele rahvapärastele lauludele oli paarimeheks sõnaline humoorikas kahekõne.

Kirjeldatud kavas olid tegevad järgmised Estonia Koori liikmed: Tamara Norheim, Evi Valge, Reet Lindau-Voksepp, Heli Kopti, Anne Leius, Tiina Tammisto, Hilja Toom, Margit Viia, Evi Tarkus, Linda Koff, Arvo Medri, Charles Farnell, Pieter Sigmund, Roland Amolins, Enno Õunapuu, Andres Raudsepp ja Ilmar Lepik. Külaliseks oli Harri Lillioja.

„Kevad nootide" üheks haripunktiks oli Valve Tali ja Olaf Kopvillemi oodatud esinemine. Nad rõõmustasid kõiki nii osavalt valitud rõõmsatujulise kavaga kui ka vokaalselt efektse, ansamblilt ülitäpse aga ometi vabana tunduva nauditava esinemisega.

Kogu kava kulges koorijuht dr. Roman Toi valsa silma ja käe all, ta tutvustas ka ennast bassilauljana „barbershop" kvartetis.

Esitatud kava pälvis publiku soja poolehoidu ja tõi saali toreda meeleolu. Vaadeldes kuulajaskonda tabas silm rohkelt nooremasse põlvkonda kuuluvaid inimesi. Näib, et lisaks märkimisväärsetele kunstilistele saavutustele Kanada muusikaringkondades on Estonia Koorist Roman Toi juhtimisel kujunemas oluline tegur eesti ühiskonnas, mille tegevus, mitte ainult lauljate näol, tõmbab kaasa ka meie nooremaid põlvkondi See omakorda nagu kinnitaks meie ühiskondlike eluavalduste jätkuvust, vähemalt mis puutub eesti koorilaulu ja selle kuulajaskonda. Küllap selle fenomeni põhjustajaks on tõsiasi, et eesti noored lauljad on eesti heliloomingu kaudu võitnud endale prominentse koha kandada kultuuri-keskkonnas ja tunginud välja kultuurilisest getost, mille tarasid me oleme nii hoolikalt püstitanud-parandanud möödunud aastakümnete jooksul. Kuigi me elame sellel kontinendil hoopis erinevais olukorris kui eestlased sajandi vahetusel kodumaal, võibolla polegi see fraas Eesti vabaks laulmisest ainult aktuselik repliik, vaid sügav tõde.

Veel tuhat dollarit jambofondi

Toetus laekus skaudisõprade seltsilt — Jambokavad arenevad

Juhtkonna koosolekul, pühapäeval, 3. märtsil jõuti eesti skautide jamboree-esinduse töökavadega suured sammud edasi. Nii eesti poiste välimus, laagri kujundus kui ka võimalikud lõkke-ettekanded hakkavad kuju võtma. T. Eesti Skaudisõprade Seltsi juhatus otsustas jambo esindust toetada $1000-ga. Jamboüksus vajab veel toetusi ja need on tulumaksust mahaarvatavad. Informatsiooniks helistada: üksuse juht Harold Kivi 221-9735 või Ants Evard 225-7173.

Toronto Eesti Sakaudisõprade Seltsi juhatus oma koosolekul kuulas ära Margus Tae ülevaate jamboree ettevalmistuste arengust ja otsustas esindusüksuse saatmist Canada Jamboreele'85 Guelphi toetada. Tshekk anti üle esindusüksuse juhile Harold Kivile.

Jamboüksuse juhtukonna koosolekul, millest võttis osa ka maleva juht Egbert Ruge, arendati edasi jamboüksuse laagrikavu. Ants Evardi poolt oli ette valmistatud üksuse ühtlase välimuse plaan.

Teatavasti ei praktiseerita Kanada skautide laagrites igapäeva--riietusena skaudivormi, nagu paljudel teistel maadel. Skaudivorm on siin paraadiriietus ja harilikel laagripäevadel kantakse mugavat riietust.

Nii on ühtlase välimuse huvides vaja ka seda ühtlustada. Otsustati, et eesti poiste riietuseks laagris on sinine (royal) T-särk ja tumesinine (navy) kapuutsiga higisärk, millele mõlemale trükitakse kolmes värvis Jüri Punno Eesti jambomärk. Laagririietuse juurde tuleb veel sinine valge ristiga murumüts.

Laagriväravaks ehitatakse dekoratiivne eesti muinaslaev, mille küüdulisele purjele pannakse nimi „Estonia". Sissekäik laagrisse läheb purje alt kilpide vahelt. Värava kavandi oli joonistanud Heino Jõe. Laagri telksauna projekt, mille arendamine on Asko Kütti ülesandeks, on edasi nihkunud telgi materjali ja ahju osas. Saunatelgiks ei sobi moodsad tekstiilid, telgiriie peab „hingama" ja leili puhul tihenema. Üks skaudijuhte loodab saada vajalikku purjeriiet. Teine skaudijuht on andnud lubaduse osta kerisega sauna ahju oma suvila jaoks ja laenata selle jambo ajaks poistele. Ahju projekti areng seisab hetkel ja ootab kohtamise võimalust jamboree tuletõrje-juhiga.

Eesti üksuse treeninglaager toimub tõenäoliselt 25./26. mail, asukoht ei ole kindel.

Ühisesse laagrisse kogunevad jambonaudid nii Kalevist kui ka Lembitust, kuigi laagrieelne ettevalmistus toimub eraldi nende skautüksustes.

Lembitus on selleks projekt „Saadikud põlvpükstes", mille võtavad läbi mõlemad skautrühmad koos ja vendurskautide pere eraldi. Samal viisil toimub ka laagrilaulude õppimine, kuivõrd poisid neid juba praegu ei mõista. Laulude valik on tehtud ja laulik on valmis. Eesti poiste laulujuhiks jambol jääb esindusüksuse juht Harold Kivi — suurte kogemustega laulumees.

Jamboree suurlõketel esitatava rahvuskultuurilise ettekandena oli kõne all Heino Jõe runolaul „Sinimust-valge sünnist", mille Lembitu Malev esitas „Eesti Lipu" maailmalaagri suurlokkel ja kordas oma 35. astapäeval. Domineerivalt ingliskeelsele skaudipublikule esitamiseks tuleb runolaulule juurde lisada selgitus ja laulu lühendada, nii et see oleks ainult sellise laulutüübi näiteks. Ka on mõeldav sama näidet esitada vanas inglise rändlaulikute luulekeles, mis oli käibel ligikaudu samal ajal kui Eestis lauldi regivärssi.

Hoopis vähem rõõmsaid teateid on jamboree ettevalmistamise majanduse poolelt. Viimaste registreerimiste sisseandmise ajaks on nüüd 15. märts ja need üksikud eesti perekonnad, kes seni pole vel teinud lõplikku otsust, saavad veidi „armuaega". Samuti läheneb lõplike laagrimaksude õiendamise aeg.

Operatsiooni üldkulusid ei ole juhtkond veel saanud kokku võtta, kuna kavad ei ole lõplikult selgunud.

Nii võib isegi juhtuda, et mõni kavandatud plaan tuleb majanduslikel põhjustel tegemata jätta. Sellepärast palub jambo juhtkond kõiki kaaseestlasi, kes saavad ja kavatsevad skaudi-poiste Eesti esindamise projekti omalt poolt aidata, seda teha võimalikult lähemal ajal. Eesti Sihtkapitali Kanadas nimele kirjutatud tshekk läheb skautide jambofondi ja on samaaegselt tulumaksust maha arvestatav. Toetused palutakse saata jamboree Eesti esindusüksuse juhile: Harold Kivi, 135 Northwood Drive, Willowdale, Ontario, M2M 2K2.

VEEL VAJA 7 KAASREISIJAT

Võtame osa ja elame kaasa ilusale

ALASKA REISILE ja LÄÄNERANNIKU EESTI PÄEVADELE PORTLANDIS,

Fettes Tours and Travel Ltd. kaudu. Kaasmaalased, kes soovivad osa võtta 33-päevasest bussiga ringsõidust läbi Kanada ja USA, külastades Alaskat ja võttes osa kolme viimase päeva üritustest Läääneranniku Eesti Päevadel Portlandis. Väljasõit Toronto Eesti Maja hoovilt 10. juunil 1985 kell 8.00 hommikul — tagasi samas 12. juuli õhtul.

Reisi hind isikult kahekesi toas $2,779.00, kolmekesi toas $2,549.00, üheinimese tuba $3,429.00. Sissemaks $300.00. Reisi tühistamise kindlustus $56.00 isikult kahekesi toas.. Ülejäänud summa tuleb tasumisele 60 päeva enne ärasõitu või 10. aprilliks s.a. Tshekid kirjutada Fettes Tours and Travel Ltd. nimele ja saata aadressil — FETTES TOURS AND TRAVEL LTD., 184 MAIN ST. MOUNT FOREST, ONT. N0G 2L0

Informatsiooniks helistada reisijuhile, Kalju Jõgi'le tel. (416) 487-2094, aadress — 55 Duggan Ave., Toronto, Ont. M4V 1Y1

„Esto Brunch"

On olemas küllalt eestlasi, kes leiavad, et Eesti Majast pole neile suurt kasu, et pole põhjust seal käia. Paljud vanemad inimesed siiski tunnevad, et Eesti Maja on nendele sobiv küllalt ning kasutavad seda tihti. Samuti noorte organiseeritud tegevus on pidevalt toimunud seal. Aga paljud täiskasvanud nooremad inimesed ei leia põhjust Eesti Majas käia (väljaarvatud mõnel peol või asjaajamistel pangas). Eesti Maja peaks aga kõikidele eestlastele olema keskuseks, kus saab seltskondlikult läbi käia ja sõpradega kokku saada, nii formaalsel kui ka ebaformaalsel pinnal. Oleks ideaalne kui Eesti Majas oleks alaline restoran, mis tõmbaks inimesi Eesti Majja muudeks põhjusteks kui ainult organiseeritud koosviibimisteks.

Üks grupp nooremaid eestlasi, kes elavad Eesti Maja läheduses, arutasid omavahel kas nad kasutaksid Eesti Maja rohkem, kui seal oleks muid võimalusi kooskäimiseks kui praegu. Tundub, et Eesti Maja leiab kahjuks järjest vähem kasutust, mida rohkem väheneb aktiivsete eestlaste arv. Tuleks siiski alalhoida Eesti Maja kui eestlaste ühiskondlikku keskust ja tõmmata kuidagi eestlasi uuesti Eesti Maja juurde tagasi.

Arutusele järgnes otsus, et algatuseks võiks korraldada lätlaste eeskujul Eesti Majas pühapäevase lõuna ehk „brunch'i". Läti Majas on juba aastaid toimunud igapühapäevane brunch, mis tõmbab iga kord kokku mitu sada inimest. See on hästi läbilöönud terves läti ühiskonnas, osa võtavad nii vanad kui noored, perekonnad ja eragrupid. Pakutakse rikkalik ja täiuslik lõuna, mille korraldamine on tehtud vabatahtliku tööjõuga. Rahvas, kes kokku tuleb, külastab ka samal ajal toimuvaid näitusi ja kinkeäri, mis siis teenib kõvasti raha. Sageli on ka palju eestlasi läbi „brunchi".

Nüüd on kavas ühe grupi eestlaste poolt korraldada Eesti Majas samasugune, „brunch". Esialgu on plaanis ühekordne üritus, kuid lootus on, et huvi tekib selle vastu, et sügisest peale võiks kord kuus sellist asja korraldada. Esimene „Esto Brunch" toimub pühapäeval, 24. märtsil kell 11:30—3 p.l., suures saalis. Pakutakse mõlemat, külma- ja soojalauda ja maksulist baari. Korraldajad loodavad, et eestlased võtavad hulgaliselt osa sellest algatusest, näidates sellega, et on huvi seltskondlikuks kokkutulemiseks. Peale kirikuid või enne pühapäevaseid konserte oleks paras võimalus sõpradega aega mööda saata mugavas ja sõbralikus miljöös ja samal ajal hästi süüa.

Teine eesmärk on, et rahalist ülejääki kasutada eesti ühiskonna heaks. Korraldajad on otsustanud, pärast jutuajamist Eesti Maja juhatajaga O. Piiliga, et ülejääk peaks minema Eesti Maja heaks — uuendusteks ja parandusteks, et Eesti Maja suudaks edaspidi eesti ühiskonda teenida. Teatavasti on Eesti Majal tulevikuplaanides ka ümberehitused ja juurdeehitused kavas — loodetavasti ka restoran, võimlad jne. See on vajalik, et Eesti Maja püsiks majanduslikult iseseisvana ja püsiks eestlaste hulgas huvi seda maja kasutada.

„Esto Brunchi" piletid on saadaval Eesti Abistamiskomitee äris ja korraldajate käest. Hind on $9.50 katab söögi, lastele alla 10 a. on erihind $5. On vajalik, et piletid oleks ette ostetud (väljaarvatud lastele) kuna kohapeal piletimüüki ei ole. Need, kes oleksid valmis aitama köögis, baaris või ettekandjatena palun võtta kontakti Linda Saalistega (466-441) või Ingrid Poomiga (465-9379).

ANNEL's SHOPPE on kolinud
Uus asukoht:
4162 Kingston Rd. (Overture Rd. nurgal)

Annel's Shoppe

4162 Kingston Rd.
Tel. 283-4284

SUUR VALIK — UUED KEVADMOED

★ Kleidid ★ Pluusid
★ Seelikud ★ Püksid
kostüümid ja mitmesugused kombinatsioonid

Avatud:
esmasp.-kolmap. 10—6
neljap., reedel 10—9
laup. 9.30—5